

BESTUURSVERSLAG 2017

stichting christelijk voortgezet onderwijs Alkmaar e.o.

Woord vooraf van het college van bestuur	2
Jaarverslag van de raad van toezicht	3

A BESTUURSVERSLAG, KENGETALLEN EN GRAFIEKEN

A.1 BESTUURSVERSLAG	7
A.2 KENGETALLEN	30
A.3 GRAFIEKEN	32

B Jaarrekening

B.1.1 Balans (Na resultaatbestemming)	36
B.1.2 Staat van baten en lasten	37
B.1.3 Kasstroomoverzicht	38
B.2 TOELICHTING OP DE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN	39
B.2.1 Toelichting op de balans	46
Overzicht op grond van de Wet overige OCW-subsidies Model G	50
G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule	
B.2.2 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	51
B.2.3 Gebeurtenissen na balansdatum	51
B.2.4 Toelichting op de staat van baten en lasten	52
Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT)	54
B.2.5 Voorstel bestemming saldo baten en lasten	59
B.2.6 Verbonden partijen	60
B.2.7 Gemiddeld aantal werknemers	60

C Overige gegevens

C.1 Winstbestemming	61
C.2 Accountantsverklaring	62

Bijlagen

College van bestuur en raad van toezicht met nevenfuncties	66
--	----

Woord vooraf van het college van bestuur

De Christelijke Scholengemeenschap Jan Arentsz is een brede scholengemeenschap met 2200 leerlingen verspreid over vier vestigingen in Alkmaar en Langedijk. In 2011 is de school een ontwikkeling gestart vanuit een heldere collectieve ambitie. Het Jan Arentsz wil in de regio bekend staan als een school met een warm en duidelijk (excellent) schoolklimaat, met een herkenbaar onderwijsconcept op iedere vestiging, met docententeams die het laten leren van de leerlingen centraal stellen en waar het niet alleen draait om cijfers en resultaat, maar socialisatie en persoonsvorming even belangrijk zijn.

Rode draad in de ontwikkeling is derhalve het werken aan een excellent schoolklimaat, waarin brede vorming (kwalificatie, persoonsvorming en socialisatie/burgerschaps-vorming) centraal staan. Dat vraagt van elke vestiging dat zij met haar personeel en leerlingen, maar ook met de ouders van die leerlingen (educatief partnerschap) nadenkt over de vraag hoe dit streven kan worden vertaald in eigentijds onderwijs en in een profiel dat past in de context van de vestiging. Elke vestiging heeft in 2017, in overleg met ouders en leerlingen, nieuwe stappen gezet in de ontwikkeling van een eigen gezicht (profiel) dat past in het Jan Arentsz brede streven naar een excellent schoolklimaat. De "trektocht" eigentijds onderwijs die hiervoor in 2015 is gestart, als onderdeel van de trektocht die de school in 2011 is begonnen, zal ook in de komende jaren worden voortgezet. Het tussentijdse resultaat mag er zijn. Een duidelijker profiel per vestiging, waarvan steeds concreter zichtbaar wordt hoe deze een bijdrage levert aan onze collectieve ambitie.

Onderlegger voor deze trektocht naar een excellent schoolklimaat wordt gevormd door de in 2012 ingevoerde teamstructuur. Deze moest en moet de noodzakelijke professionele ruimte geven aan het personeel en de verandering in de wijze waarop schoolleiding en teamleiders dit proces willen sturen (niet op inhoud, maar op resultaat en proces).

De resultaten, zoals ouder- en leerlingentevredenheid, de opbrengsten van de in 2017 afgenomen teammonitor en bijvoorbeeld ook de examenresultaten en rendementen laten zien dat we er nog niet zijn, maar dat we de stijgende lijn te pakken hebben.

D. Bruinzeel

Voorzitter

Jaarverslag van de raad van toezicht

1. De samenstelling van de Raad van toezicht

De personele bezetting van de raad was als volgt:

De heer G.F. Ruiten, voorzitter

Mevrouw S. Vermeulen

De heer J.F.M. Feldberg

Mevrouw L.A.J. Mulders

De heer C.P.A. Mosch

De heer P.G. Wemmers (per 17 mei 2017)

2. Samenvatting activiteiten raad van toezicht

Tijdens het verslagjaar is de heer Wemmers toegetreden, na een sollicitatieprocedure waarin de medezeggenschapsraad betrokken was. De voorzitter van de medezeggenschapsraad had zitting in de benoemingsadviescommissie.

De raad van toezicht heeft verschillende taken vanuit verschillende rollen: het vervullen van de rol van werkgever van het college van bestuur, het goedkeuren of vaststellen van bepaalde documenten of delen van het beleid en het functioneren als klankbord voor het college van bestuur. Onder punt 3 en 4 van dit jaarverslag worden de activiteiten van de raad van toezicht opgesomd. Samenvattend heeft de raad in 2017 vooral veel aandacht besteed aan de volgende onderwerpen.

Teamvorming: Het proces van teamvorming van het onderwijzend personeel is een proces dat van groot belang is voor de onderwijskundige ontwikkeling van de school. De raad volgt dit proces belangstellend. Hierover voert de raad niet alleen met het college van bestuur gesprekken, maar ook met de leden van de directie, met de teamleiders en de diensthoofden. Ook de komende jaren zal dit thema belangrijk blijven voor de raad, vanwege het belang van goed functionerende teams bij het streven naar een excellent schoolklimaat.

Financiële positie: Hoewel 2017, wederom zoals voorgaande jaren, met een beter exploitatiere-sultaat is afgesloten dan begroot, staat de ontwikkeling van de financiële positie nog steeds enigszins onder druk. De raad heeft vertrouwen in de aanpak die gekozen is om op termijn te komen tot een sluitende exploitatie. De raad heeft de jaarrekening 2016 en begroting 2018 dan ook goedgekeurd.

Onderwijsresultaten: Met het bestuur constateert de raad dat er stappen worden gezet in de verbetering van de rendementen en opbrengsten. De havo- en vwo-afdeling in Alkmaar laten inmiddels een stabiel beeld zien. Voor alle afdelingen geldt de ambitie om op de langere termijn te komen tot bovengemiddelde resultaten. De route om deze resultaten te bereiken wordt voortgezet.

De raad van toezicht is in 2016 acht keer bijeengekomen. Bij zes bijeenkomsten was de voltallige raad aanwezig. Bij twee bijeenkomsten moest een lid zich laten excuseren.

Diverse onderwerpen zijn verder de revue gepasseerd, zoals bestuurlijke samenwerking vanwege krimp in de regio, het nieuwe sturings- en organisatiemodel in wording voor het samenwerkingsverband passend onderwijs, de identiteitsontwikkeling van de school (van grondslag denken naar

perspectief denken), de profilering van de vestigingen en afdelingen, de ontwikkeling van de onderwijskwaliteit en specifieke initiatieven op dat terrein, de voortgang van de ouder- en leerlingenparticipatie, de digitalisering van het onderwijs en de risico's die daarmee gepaard gaan, de wijze waarop de school vorm geeft aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming, het nieuwe sturings- en organisatie-model dat is ingevoerd in de Academische Opleidingschool Noord-Holland- West, de strategische keuzes van de stichting Werkring voor de komende jaren, de deelname van de vestiging Langedijk aan "Flip the system" in relatie met een alternatieve manier van inspectie, enzovoorts.

Ook hebben leden van de raad vergaderingen van de medezeggenschapsraad en de contact- oudergroepen bezocht en zijn leden aanwezig geweest bij diverse, voor de school belangrijke, bijeenkomsten, zoals open dagen, diploma-uitreikingen, de nieuwjaarsbijeenkomst etc.

3. Toezichthoudende activiteiten

In artikel 7 van de statuten van de stichting staan de toezichthoudende taken van de raad beschreven. Bij het uitvoeren van de toezichthoudende taken wordt de "Code Goed Onderwijsbestuur in het voortgezet onderwijs" in acht genomen.

De belangrijkste formele activiteiten in het verslagjaar waren in dit verband:

- a. De raad heeft de meerjarenbegroting goedgekeurd.*
- b. De raad heeft de jaarrekening 2016 en het voorstel voor de resultaatbestemming goedgekeurd.*

4. Overzicht van de besproken zaken en ontwikkelpunten in het afgelopen jaar

De raad heeft kennis genomen van en (met instemming) gesproken over:

- a. De inspectiebezoeken die hebben plaatsgevonden in het lyceum en de positieve beoordeling door de inspectie van de havo-afdeling.*
- b. De feedback van de raadsleden naar aanleiding van hun bezoeken van de verschillende open huizen. Hierover was de raad zeer te spreken. De raad signaleert grote betrokkenheid van personeel en leerlingen bij het promoten van de school.*
- c. De trektocht eigentijds onderwijs die, gestart in 2015, in 2017 in de vorm van veranderingen in lessentabellen voor de diverse afdelingen in een volgende fase is gekomen.*
- d. De ontwikkelingen in de samenwerking tussen het Van der Meij College en het Petrus Canisius College, afdeling vmbo en de pogingen om te komen tot een verdeling van sectoren in Alkmaar.*
- e. De vorming van een tweede taalklas als gevolg van toestroom van vluchtelingen in Alkmaar.*
- f. Het streven om de begroting sluitend te krijgen door per vestiging toe te werken naar een verhouding docent/(gewogen)leerling van 1/19. Een streven dat in het afgelopen jaar haar vruchten heeft afgeworpen en waarvan op grond van de meerjarenraming verwacht mag worden dat hiermee op termijn inderdaad een sluitend begroting bereikt zal worden. De raad constateert met instemming dat de school een vermogenspositie heeft die het mogelijk maakt om ook te blijven investeren als dit nodig is, bijvoorbeeld voor het behoud van jonge leerkrachten, voor onderzoek en invoer van eigentijdse lesmethoden en het arrangeren/aanvullen van open lesmateriaal, voor het bouwen van een technasium-werkplaats, enzovoorts. Investerings waarvan redelijkerwijs verwacht mag worden dat ze zorgen voor 'inverdieneffecten' op het gebied van kwaliteit en financiën.*
- g. De min of meer gelijk blijvende aanmelding die ervoor heeft gezorgd dat er in het verslagjaar geen sprake is geweest van gedwongen ontslag of het in werking treden van de afspraken uit het gemeenschappelijk sociaal statuut dat in Werkring-verband geldt.*
- h. De toetsing van directie- en bestuursreglement, de statuten SCVO, het huishoudelijk reglement CSG Jan Arentsz, de klachtenregeling 2015-2016 en de klokkenluidersregeling.*

- i. *De gesprekken die hebben plaatsgevonden met de gemeente omdat school bezwaar heeft gemaakt tegen het opheffen van het exclusieve recht op het sportpark de Viaanse Molen als buitengymlocatie. Een bezwaar dat zich niet zozeer richt op het opheffen van het exclusieve recht als wel tegen het niet handhaven door Alkmaar Sport van het primaat van het voortgezet onderwijs bij de toekenning van de faciliteiten.*
- j. *De vorderingen bij de pilot zelfevaluatie waaraan de vestiging Langedijk deelneemt. Een zelfevaluatie die in plaats van het inspectietoezicht zou moeten komen.*
- k. *De tevredenheidsonderzoeken ouders en leerlingen die in het verslagjaar hebben plaatsgevonden. De conclusie kan getrokken worden dat er nog steeds sprake is van een toename van de tevredenheid.*
- l. *Het programma van eisen voor het aantrekken van een nieuwe accountant en de aanwijzing van de nieuwe accountant.*
- m. *De resultaten van de interim-controle door de accountant.*
- n. *De wijziging van het treasurystatuut die nodig was door de "regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016".*
- o. *Het besluit om te komen tot een generatiepact voor medewerkers ouder dan 60 jaar om ervoor te zorgen dat deze categorie medewerkers duurzaam inzetbaar blijft en om meer ruimte te creëren voor jonge leerkrachten.*
- p. *De gesprekken met de gemeente Langedijk over de noodzakelijke verbouwing van de vestiging Jan Arentsz Langedijk.*
- q. *De resultaten van de examens van de verschillende afdelingen.*
- r. *De vorderingen bij het komen tot een nieuwe aanpak voor de 4- en 7-maandsgesprekken met de vestigingsdirecteuren.*
- s. *Het plan om voor het schooljaar 2018-2019 te komen tot een herschreven meerjarig strategisch beleidsplan en een daarbij passend toezichtkader voor de raad.*
- t. *De gemeenschappelijke bijeenkomsten met de contact-oudergroepen.*
- u. *De invoering van de tweejarige brugperiode in de vestiging vmbo en de discussie die op grond hiervan gevoerd is met het onderbouwteam havo.*
- v. *Het vooronderzoek van de inspectie aan het samenwerkingsverband, met een positieve terugkoppeling van de inspectie.*

5. Zelfevaluatie

In het verslagjaar heeft de raad onder begeleiding van een deskundige van de vereniging Verus zijn functioneren geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie is besloten tot een tweetal vergaderingen per jaar zonder agenda.

6. Gesprek met de medezeggenschapsraad

In het verslagjaar heeft de raad overleg gevoerd met een delegatie van de medezeggenschapsraad over een aantal ontwikkelingen en de visie daarop van de Raad van toezicht, zoals het generatiepact, de demografische ontwikkeling in de regio, de teamvorming en de gevolgen daarvan en het houden van toezicht.

7. Toekomstige ontwikkeling van het toezicht

De "trektocht eigentijds onderwijs" en de modernisering van de onderwijstijd is nog steeds in volle gang. De raad ziet er in de komende periode met name op toe dat de opbrengsten die daarmee beoogd werden, blijvend worden gerealiseerd. Opbrengsten die ervoor zorgdragen dat de ambitie van een excellent schoolklimaat wordt gerealiseerd, met voldoende professionele ruimte in de teams en met onderwijs dat beantwoordt aan de verwachtingen van onze ouders, leerlingen en maatschappij.

De Raad van toezicht spreekt zijn waardering en dank uit aan de directie en medewerk(st)ers van CSG Jan Arentsz voor hun inzet en toewijding en ziet met grote interesse en vertrouwen 2018 tegemoet.

Bij de verdere ontwikkeling van de school is ons vertrouwen gericht op God en mensen en vinden wij onze inspiratie in de blijde boodschap voor mensen uit het Evangelie. Wij weten ons daarbij verantwoordelijk voor alles wat wij hebben ontvangen als een zinvolle opdracht gericht op de ontwikkeling van onze leerlingen en ten dienste van onze omgeving. Wij hopen dat in die overtuiging alle inzet, geleverd vanuit een gastvrije en zorgzame houding, vrucht mag dragen.

G.F. Ruiten

Voorzitter raad van toezicht

A BESTUURSVERSLAG, KENGETALLEN EN GRAFIEKEN

A.1 Bestuursverslag

Algemene informatie

Kernactiviteiten

De Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Alkmaar en omstreken heeft tot doel voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, algemeen vormend onderwijs en voorbereidend beroepsonderwijs te bevorderen. Deze doelstelling wordt nagestreefd door het in stand houden van de Christelijke Scholengemeenschap Jan Arentsz. Zij verzorgt voortgezet onderwijs voor scholieren in het vmbo, de havo, het atheneum en het gymnasium. Een groot deel van de leerlingen is afkomstig uit Alkmaar en directe omgeving (buurgemeentes). Het andere deel komt van de verder gelegen dorpen in alle windrichtingen.

Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid is een stichting. De stichting is opgericht in 1995, na een fusie van een vereniging en twee stichtingen.

Statutaire vestigingsplaats en adres

De Stichting is gevestigd in de statutaire vestigingsplaats Alkmaar, aan de Mandenmakerstraat 11. Het KvK nr. is 41241510.

Ambitie

De csg Jan Arentsz is een brede scholengemeenschap met 2200 leerlingen verspreid over vier vestigingen in Alkmaar en Langedijk.

In 2011 is de school een ontwikkeling gestart vanuit een heldere collectieve ambitie en de noodzaak om de schoolontwikkeling een nieuwe impuls te geven. Het Jan Arentsz wordt in de regio herkend als een school met een warm en duidelijk schoolklimaat, met vestigingen die met een duidelijk herkenbaar pedagogisch-didactisch concept werken en met docententeams die het laten leren van de leerlingen centraal stellen. Er is een grote mate van organisatietrots. Medewerkers en leerlingen voelen zich gewaardeerd. Men voelt zich veilig en voelt de ruimte om te floreren. Ons onderwijs levert een wezenlijke

bijdrage aan de kwaliteit van het leven van individuen en van de samenleving. De teamleiders en de schoolleiding zorgen voor duidelijke richtlijnen en inspireren en ondersteunen de docenten waar nodig. De platte organisatie zorgt ervoor dat de middelen efficiënt worden aangewend, waardoor bureaucratische omwegen worden voorkomen. De organisatietrots uit zich ook in een duidelijke profilering naar buiten toe. Ons onderwijs richt zich op kwalificatie, socialisatie EN persoonsvorming.

Het Jan Arentsz had derhalve een ambitieus plan: een school met nieuw elan. De school heeft daarbij gekozen voor een aanpak die voor een breuk met het verleden zorgde. De trektocht werd als metafoor gebruikt voor een veranderingsproces waarin op gezette tijden en op alle niveaus de ruimte werd genomen voor processen van betekenisgeving die verlopen via de stappen beeld-, oordeels- en besluitvorming. Nu, zeven jaar later kunnen we constateren dat de leerresultaten van de leerlingen een stijgende lijn vertonen. De tevredenheid van ouders en leerlingen over het schoolklimaat is groeiende en de vestigingen werken aan een onderwijsaanbod dat onderscheidend is en dat met gepaste trots wordt gepresenteerd aan de buitenwereld. De docententeams zijn aan de slag binnen de ruimte die ze hebben gekregen. Oude patronen van werken en interactie worden geslecht. Er wordt met en van elkaar geleerd, en er worden initiatieven ontplooid die de ambitie van ons streven naar een excellent schoolklimaat steeds tastbaarder maakt in de dagelijkse praktijk.

Identiteit

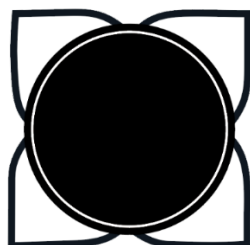

In 2016 is onder leiding van een medewerker van Jan Arentsz, Xandra Vierkant, een nieuw logo ontwikkeld. De wijze waarop dit logo tot stand is gekomen en de symboliek die in het logo verpakt zit, zeggen veel over de identiteit van de school.

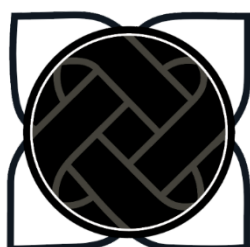
Het logo stap voor stap:

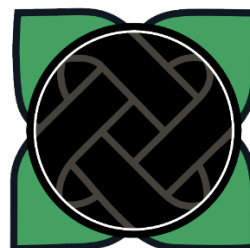
Jan Arentsz was een mandenmaker en hagenpreker in de 16e eeuw, een moedige onverschrokken Calvinist. Het vlechtwerk van de mand is een verwijzing naar onze naamgever. Het symboliseert ook de verbintenis tussen school en het thuisfront (educatief partnerschap). De vorm is niet perfect geometrisch. Wij vinden het belangrijk dat er fouten gemaakt kunnen worden en dat we hier allemaal van leren.

Een mand kan niet zonder bodem, een school kan niet zonder afspraken. Deze vormt de basis van ons logo. Ze doet ook denken aan een bloem. En die vergelijking is niet gek als we bedenken dat onze leerlingen als het ware als 'stekje' beginnen in de brugklas om daarna als een 'bloem' de school te verlaten.

We streven naar openheid, zichtbaarheid en toegankelijkheid. We vinden het belangrijk dat we helder en duidelijk communiceren. Het vlechtwerk van de mand laten we daarom door de bodem schijnen.

Het schoollogo is groen, de kleur van duurzaamheid en de toekomst. We zijn ons bewust van onze omgeving en voelen ons daarvoor verantwoordelijk.

De letter A vormde de basis van een retro lettertype waarin de naam van onze school is geschreven. De driehoek in deze letter symboliseert het belang dat we hechten aan de relatie leerling – ouder – school. De beweging in de letters E en Z staan voor onze flexibiliteit en de dynamiek die in de school zit. Meer traditionele normen en waarden in een eigentijds jasje vormen de basis van een prettige schooltijd. Het handgemaakte retro lettertype heeft een moderne twist, want we streven ook naar eigentijds onderwijs!

Elke vestiging heeft haar eigen kleur, want streeft op haar eigen wijze met haar eigen ouders en leerlingen de Jan Arentsz brede uitgangspunten na.

Bij het ontwerp van het logo zijn de leerlingen, personeelsleden en ouders van de verschillende vestigingen betrokken. Het logo is daarmee ook het resultaat van een proces van co-creatie dat model staat voor

de wijze waarop we binnen het Jan Arentsz veranderingsprocessen willen vormgeven.

Het vormgeven van de christelijke identiteit van de school is al jarenlang aan verandering onderhevig. Ontkerkelijking en ontzuiling zijn ook aan onze school niet voorbij gegaan. Activiteiten die vanuit onze traditie vorm zijn gegeven, zoals vieringen en dagopeningen, vragen om een meer eigentijdse vorm. Maar identiteit is meer.

De keuze voor een 'excellent' schoolklimaat vloeit naadloos voort uit de christelijke identiteit van onze school. We vinden leren belangrijk, maar er is meer dan alleen het vergaren van kennis en vaardigheden.

Identiteit kan ook niet los gezien worden van de wijze waarop we tot besluiten komen. Wordt iedereen die betrokken is gehoord? In hoe we met elkaar samenwerken, hoe we communiceren en hoe we omgaan met veranderingsprocessen. Identiteit zit in alles wat we doen en in hoe we dat doen.

Organisatiestructuur

De Christelijke Scholengemeenschap Jan Arentsz kent een eenhoofdig college van bestuur. De vestigingen en de afdeling Bedrijfsvoering worden geleid door directeuren. Drie van deze vestigingen, de twee vestigingen aan de Mandenmakerstraat en de vestiging vmbo-beroepsopleiding Zorg en Welzijn van het Van der Meij College liggen in de gemeente Alkmaar. De vierde ligt in de gemeente Langedijk. Het college van bestuur en de afdeling Bedrijfsvoering zijn gehuisvest in het gebouw aan de Mandenmakerstraat te Alkmaar.

De vestiging Mandenmakerstraat vmbo heeft de vmbo-beroepsgerichte en vmbo/havo-brugklassen en omvat voorts leerjaar 2 in de beroepsgerichte en 2 tot en met 4 in de theoretische en gemengde leerwegen. De leerlingen in de beroepsgerichte leerwegen krijgen na leerjaar 2 toegang tot de beroepsgerichte leerwegen van het vmbo, die verzorgd worden op het Van der Meij College.

De vestiging Mandenmakerstraat havo/vwo omvat alle leerjaren havo, atheneum en gymnasium.

De vestiging Bosgroet in Zuid-Scharwoude (gemeente Langedijk) heeft vmbo-, vmbo/havo- en havo/vwo-brugklassen. Na de brugklas worden de leerlingen geplaatst in de afdelingen vmbo, havo of atheneum. Na het derde leerjaar havo of atheneum kunnen de leerlingen hun opleiding vervolgen op de vestiging Mandenmakerstraat tweede fase.

De vestiging Zorg en Welzijn in het Van der Meij College is een vestiging waarin op grond van een samenwerkingsovereenkomst wordt samengewerkt met de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland-Noord ('SOVON'). Daartoe is de coöperatie Van der Meij College opgericht, waarvan ons bestuur en het SOVON-bestuur de dragende besturen zijn. Het coöperatiebestuur treedt op als beheerder van gebouw en goederen, niet als werkgever of bevoegd gezag.

In de vestiging die is ondergebracht in het Van der Meij College verzorgen wij het onderwijs en het personeelsbeleid in de sector Zorg en Welzijn voor het derde en vierde leerjaar van de beroepsgerichte leerwegen in het vmbo.

Governance

De 'Code Goed Onderwijsbestuur Voortgezet Onderwijs' wordt nageleefd. Wel is in 2014 de zittingstermijn van de voorzitter van de raad van toezicht verlengd met 4 jaar tot en met 2018. Dit omdat de raad van mening was dat met zoveel nieuwe leden de continuïteit in gevaar zou komen. Dit was conform de toen vigerende governance code (uit 2008). De governance code van juni 2015 maakt melding van een maximale zittingsduur van acht jaar die niet mag worden overschreden. Het besluit van 2014 is hiermee in strijd. De raad is evenwel van mening dat de overwegingen die zij toen had nog steeds de juiste zijn en in het belang van de CSG Jan Arentsz.

Klachtenafwikkeling

De school hanteert een klachtenregeling, die is gepubliceerd op de website van de school, www.ja.nl. In het verslagjaar heeft het bestuur geen klachten hoeven behandelen.

Toelaatbaarheid, toegankelijkheid en zorg

De school is toegankelijk voor alle leerlingen die kunnen voldoen aan de toelatingseisen, zoals verwoord op de website van de school bij de rubriek 'Aanmelden'. Aan ouders en leerlingen wordt bij de inschrijving gevraagd of zij de grondslag van de school kunnen onderschrijven dan wel respecteren. Daarmee beogen we als open christelijke school, dat alle leerlingen met instemming van hun ouders kunnen meedoen aan de identiteits-activiteiten die wij in het kader van onze vorming en ons onderwijs aanbieden, zoals dagopeningen, de vieringen en de lessen godsdienst.

De csg Jan Arentsz is onderdeel van het samenwerkingsverband VO/SVO Noord-Kennemerland. Binnen dit samenwerkingsverband is de afgelopen jaren hard gewerkt aan de invoering van passend onderwijs. Het samenwerkingsverband heeft in die periode een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen ontwikkeld. De csg Jan Arentsz heeft, zoals de andere scholen in het samenwerkingsverband, in haar schoolondersteuningsprofiel beschreven welke basisondersteuning en welke extra ondersteuning voorhanden is. Mocht een leerling zich aanmelden met een zodanig complexe ondersteuningsproblematiek, dat deze niet adequaat door de school begeleid kan worden, dan zijn er binnen het samenwerkingsverband voldoende mogelijkheden om een passende onderwijsplek te realiseren.

De school spant zich doorlopend in om het voortijdig schoolverlaten terug te dringen en werkt daarin nauw samen met de andere scholen in het samenwerkingsverband.

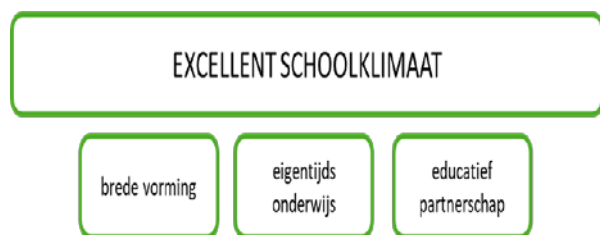
In het kader van de zorg neemt Jan Arentsz deel aan het Emovo-onderzoek (Elektronische Monitor en Voorlichting) dat wordt uitgezet door GGD Hollands Noorden onder leerlingen van de tweede en vierde klassen van het voortgezet onderwijs in de regio. Het doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de gezondheidssituatie van jongeren. Na afloop krijgt elke jongere een persoonlijk gezondheidsadvies op maat. Ook adviseert

de GGD, op basis van de verzamelde gegevens, scholen en gemeenten over hun gezondheidsbeleid.

Visie op onderwijs: excellent schoolklimaat

Om een bijdrage te kunnen leveren aan de kwaliteit van leven van alle betrokkenen bij de school streeft de Jan Arentsz naar een excellent schoolklimaat. In een excellent schoolklimaat is sprake van:

- brede vorming, waar naast kwalificatie aandacht is voor persoonsvorming en socialisatie;
- eigentijds onderwijs, waarin recht wordt gedaan aan de basisbehoeften autonomie, relatie en competentie;
- educatief partnerschap, waarbij school, leerlingen en ouders/verzorgers gezamenlijk optrekken.

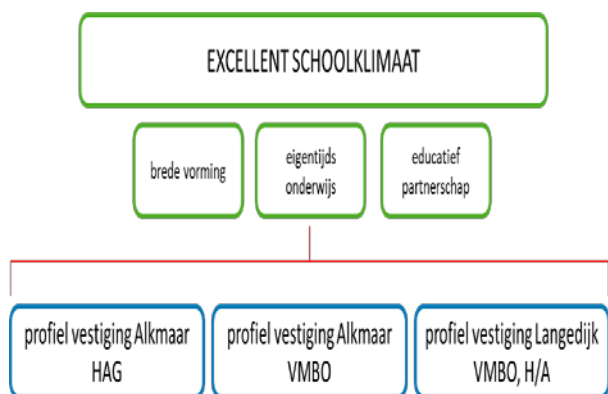
Deze kenmerken van ons onderwijs hebben we vertaald in een definitie van kwaliteit: een omschrijving van minimale verwachtingen ten aanzien van onderwijsinrichting en handelen van betrokkenen die gelden voor alle vestigingen. Hiermee borgen we ons gemeenschappelijk profiel ("Daar staan we als Jan Arentsz voor") en geven we de kaders aan voor de vestigings-specifieke profilering ("Zo zie je dat terug op deze vestiging").

Brede vorming	<ul style="list-style-type: none"> • In ons onderwijs is zichtbaar dat leerlingen kansen krijgen de school te verlaten met een diploma dat bij hen past. • In ons onderwijs is – naast kwalificatie – aandacht voor socialisatie en persoonsvorming.
---------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • De mentor heeft de leiding in het proces van groepsvorming en het creëren van een positieve op samenwerking gericht klimaat in de klas.
Eigentijds onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt een onderscheid gemaakt in leerlingen die meer autonomie en leerlingen die minder autonomie nodig hebben. • Daarbij hoort dat gebruik wordt gemaakt van de inbreng van leerlingen. • Docenten maken het leerproces van leerlingen zichtbaar. • Docenten leren leerlingen te reflecteren op de gebruikte leerstrategieën en passen hun aanbod daarop aan. • Bij de inrichting van het onderwijs wordt gebruik gemaakt van inzichten uit onderzoek en literatuur.
Educatief partnerschap	<ul style="list-style-type: none"> • Iedere vestiging kiest een vorm om ouders en leerlingen mee te laten denken over de invulling van het onderwijs. • Ieder team gebruikt de input van ouders en leerlingen bij verbeteringen en veranderingen die worden doorgevoerd. • De school trekt gezamenlijk met ouders/verzorgers op bij het geven van tijdige en adequate feedback aan de leerling, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid.

Herkenbare profielen op de vestigingen

De visie op onderwijs is op iedere vestiging samen met personeel, leerlingen en ouders geconcretiseerd in een profiel dat past in de context van de vestiging.

Vestiging Alkmaar havo/atheneum/gymnasium

De vestiging havo/atheneum/gymnasium wil leerlingen in staat stellen om kennis en vaardigheden te ontwikkelen die bijdragen aan diplomering en die aansluiten op inhoud en werkwijze van het vervolgonderwijs. Daarom is binnen de havo gekozen voor het Technasium. Het centrale vak in dit concept, Onderzoeken & Ontwerpen, werkt volgens principes die veel in het hoger beroepsonderwijs worden gehanteerd. In het vwo is de keuze gemaakt om aansluiting te zoeken bij de WON Academie en het pre-University College om leerlingen nog beter voor te bereiden op het wetenschappelijk onderwijs. Dit heeft geleid tot een eigen Vwo Uniek concept.

De persoonlijke ontwikkeling van leerlingen wordt via het onderwijs gestimuleerd. De pedagogisch-didactische aanpak is erop gericht om de zelfstandigheid en de verantwoordelijkheid van de leerling gedoseerd te vergroten. Het mentoraat speelt hierin een cruciale rol en werkt volgens een doorlopende lijn. In het mentoraat worden leerlingen begeleid bij het maken van keuzes. Met het onderwijs wordt ook een bijdrage geleverd aan goed burgerschap. Samen leven start in de klas. Positieve groepsvorming is cruciaal om te komen tot een schoolklimaat waarin optimaal kan worden geleerd. Het mentoraat speelt hierin een belangrijke rol. In het onderwijs is ook aandacht voor burgerschapsvorming door leerlingen kennis te laten maken met de (internationale) samenleving.

Vestiging Alkmaar vmbo basis/kader en vmbo GL/TL

De vmbo-vestiging in Alkmaar kent een (gemengd) theoretische en een beroepsvoorbereidende leerweg. In beide leerwegen worden de leerlingen in staat gesteld kennis en vaardigheden te ontwikkelen die voorbereiden op het vervolgonderwijs. Het team dat zich heeft gevormd rond de beroepsvoorbereidende leerweg werkt nauw samen met de andere scholen, die samen het bovenbouwonderwijs op het Van der Meij College verzorgen. Deze samenwerking is gericht op het realiseren van een soepele overgang naar de bovenbouw vmbo basis/kader en het zorgdragen voor een gemotiveerde profielkeuze. De teams die de leerlingen in de (gemengd) theoretische leerweg begeleiden dragen zorg voor een doorlopende leerlijn richting mbo dan wel naar de vierde klas van de havo. Er is gekozen voor een Vmbo+ aanpak waarin, afhankelijk van de behoefte van de leerlingen, gekozen kan worden voor steunen/of verrijkingslessen. Leerlingen die naar de havo willen kunnen zich via deze modules voorbereiden op deze overstap. Voor alle teams binnen de vestiging vmbo in Alkmaar geldt dat zij werken volgens het pedagogisch-didactisch concept 'Leren in Veiligheid' en via het RTTI-model voor formatieve feedback. Leren in Veiligheid zorgt voor rust en veiligheid doordat leerlingen weten aan welke afspraken zij zich dienen te houden en doordat zij ervaren dat alle docenten deze afspraken hanteren. Dit zorgt voor een op samenwerking gerichte groepsnorm en biedt een goede voedingsbodem voor het samen leren werken en samen leren leven. Via het RTTI-model ontvangen de leerlingen ontwikkelingsgerichte feedback op het gebied van hun leerproces en leren ze beter hoe te leren.

Vestiging Langedijk vmbo GL/TL en havo/atheneum

De vestiging Langedijk kent een (gemengd) theoretische leerweg en verzorgt de onderbouw havo en atheneum. De (gemengd) theoretische leerweg bereidt de leerlingen voor op het middelbaar beroepsonderwijs of op de havo. Tussen Langedijk en Alkmaar

vindt er structureel overleg plaats om de aansluiting naar de bovenbouw havo en atheneum in Alkmaar soepel te laten verlopen, zowel voor wat betreft kennis en vaardigheden en mentoraat. Tijdens de activiteiten die plaatsvinden in het kader van de profilering op het gebied van sport en cultuur leren de leerlingen samenwerken en samen leven en ontwikkelen de leerlingen een positief zelfbeeld. Ook Langedijk werkt volgens het principe van 'Leren in Veiligheid', waardoor er een schoolklimaat aanwezig is dat zorgt voor rust en veiligheid. Zoals op het vmbo in Alkmaar ontvangen de leerlingen ontwikkelingsgerichte feedback op hun leerproces via het RTTI-model.

Visie op sturing en organisatie: vertrouwen in teams

De collectieve ambitie van het Jan Arentsz om een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van leven van alle betrokkenen bij de school heeft niet alleen betekenis voor ons onderwijs, maar vergt ook iets van de wijze waarop we binnen school samenwerken. We streven sinds 2011 naar een professionele samenwerkingscultuur die zich kenmerkt door de onderstaande principes:

- We praten met elkaar en niet over elkaar
- We houden verstoringen zo klein mogelijk
- We ruimen oud zeer zo snel mogelijk op
- We blijven met elkaar in gesprek ook als het moeilijk wordt
- We stellen onze mening uit totdat we volledig zijn geïnformeerd
- We nodigen iedereen die iets heeft bij te dragen uit om mee te praten

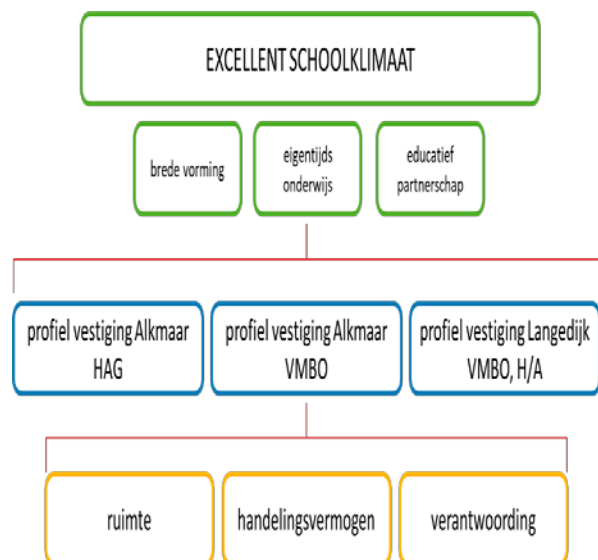
De manier waarop we onze school organiseren en aansturen, moet enerzijds de ontwikkeling van bovenstaande samenwerkingscultuur mogelijk maken. Anderzijds moet het ons in staat stellen om onze visie op onderwijs te realiseren en ons de wendbaarheid geven om te kunnen omgaan met de toenemende complexiteit van buiten (waaronder verwachtingen van ouders/leerlingen, regio, sector en overheid). Wij zijn ervan overtuigd

dat dit professionele ruimte en handelingsvermogen bij docenten vereist. De onderwijspraktijk is namelijk veeleisend en vaak ingewikkeld. In de klas moeten meer doelen worden gerealiseerd, terwijl iedere leerling een eigen voorgeschiedenis heeft, eigen behoeften en eigen kenmerken. Voor 'goed gedrag' in een dergelijke beroepspraktijk bestaan geen gestandaardiseerde oplossingen. De docent zal moeten leren vertrouwen op zijn eigen praktische wijsheid, zijn eigen bedeneerde keuzes.

In 2012 heeft het Jan Arentsz gekozen voor een teamgerichte organisatiestructuur. Het rapport van de Onderwijsraad uit september 2016, getiteld 'Een ander perspectief op professionele ruimte in het onderwijs' verwoordt goed waarom we in het licht van het bovenstaande kiezen voor teams: "Een team biedt de structuur en cultuur waarbinnen de leden competenties kunnen ontwikkelen. Het biedt bovendien sociale steun (wat een probaat middel is tegen ervaren werkdruk) en er zijn binnen een team mogelijkheden voor horizontale sturing en verantwoording, waardoor minder verticale sturing nodig is." Met andere woorden: een team is een context waar de gewenste professionele samenwerkingscultuur tot ontwikkeling kan komen en waar teamleden samen de competenties kunnen ontwikkelen om het eigen handelingsvermogen in contacten met leerlingen en ouders te versterken. Teams binnen het Jan Arentsz hebben de ruimte om zelfstandig keuzes te maken in de uitvoering van het onderwijs, zolang deze keuzes voldoen aan de visie op onderwijs.

Essentieel bij deze manier van organiseren is dat binnen de school sprake is van vertrouwen. Vertrouwen is de basis van alle relaties binnen de school. Het vertrouwen is groot, omdat de collectieve ambitie en de visie op onderwijs voor velen richtinggevende kaders zijn. Daarnaast is er veel vertrouwen in de verantwoordelijkheid en deskundigheid van alle betrokkenen en zijn de eerste resultaten van deze manier van werken zichtbaar en merkbaar. Bij vertrouwen hoort namelijk ook verantwoording afleggen over de keuzes

die zijn gemaakt en de opbrengsten daarvan: vertrouwen is ook onderbouwen. Tot slot vinden we het belangrijk dat fouten gemaakt kunnen worden, zolang ervan wordt geleerd.

Organisatie-inrichting

Er is gekozen voor een teamstructuur die bestaat uit in totaal tien teams. De vestiging in Langedijk heeft twee teams die gevormd zijn rond (clusters van) vakken. De vestiging vmbo in Alkmaar kent een onderbouwteam basis/kader, een onderbouwteam en een bovenbouwteam (gemengde) theoretische leerweg. De vestiging havo/atheneum/gymnasium heeft een havo onderbouw- en bovenbouwteam, en een vwo onder-, midden- en bovenbouwteam.

Voor alle teams geldt dat het onderwijs en de begeleiding van de leerlingen die aan het team zijn toevertrouwd zo zijn vorm geven, dat deze voldoen aan de visie op onderwijs. De teamvorming heeft noodzakelijkerwijze geleid tot een 'doorknippen' van leerlijnen. Dat vraagt van elk team en elke vestiging speciale aandacht.

Met de teamvorming in 2012 is ervoor gekozen om de andere managementlagen in tact te laten. Op het moment van schrijven van dit jaarverslag zijn er twee redenen om hier naar in de komende periode opnieuw te kijken. Als de teams zich verder ontwikkelen

als professioneel werkverband vraagt dit om een heroriëntatie van de managementstructuur. Stagnatie en ondoelmatigheid liggen dan immers op de loer. Ook is deze heroriëntatie noodzakelijk om op de langere termijn de financiële continuïteit te kunnen garanderen.

Visie op personeel: duurzame inzetbaarheid

Als we de kwaliteit van leven van ons personeel willen waarborgen, zullen we oog moeten hebben voor duurzame inzetbaarheid. Met het opschuiven van de pensioenleeftijd ligt het in de rede dat medewerkers langer zullen doorwerken. Daarvoor is het belangrijk om aangesloten te blijven bij wat de veranderende wereld en organisatie van hen vraagt en doorlopend te leren hoe daarop in te spelen. Ook een levenslang dienstverband bij één werkgever is geen vanzelfsprekendheid meer en blijvende ontwikkeling vergroot daarbij de mobiliteit. Voor die duurzame inzetbaarheid (vitaliteit) in die sterk veranderende wereld is persoonlijke ontwikkeling, afgestemd op de schoolontwikkeling, van groot belang.

Aandacht voor duurzame inzetbaarheid betekent ook aandacht voor het gehele traject van "student tot seniordocent". Een startende docent bijvoorbeeld vraagt immers om andere begeleiding dan een docent in de inductiefase of een docent die al jaren voor de klas staat.

Personeelsbeleid Jan Arentsz

Het personeelsbeleid is erop gericht een bijdrage te leveren aan het handelingsvermogen van de medewerker. Voor docenten geldt dat het opbouwen van dit handelingsvermogen groter wordt door het opbouwen van een repertoire. Dat betekent ook dat een startende docent andere behoeftes heeft dan een ervaren collega. Het is dan ook belangrijk dat scholing en professionalisering aansluiten bij een gevoelde behoefte en dat deze plaatsvindt op het juiste moment. Jaarlijks voeren leidinggevenden gesprekken waarin de vraag gesteld wordt wat nodig is om het handelingsvermogen te vergroten. In de gesprekken vormt de feedback die de

werknemer ophaalt bij collega's, leidinggevers, en in het geval van docenten ook bij leerlingen, het vertrekpunt. Personeelszaken heeft een aantal instrumenten beschikbaar waarmee de feedback kan worden opgehaald.

Voor de medewerkers is er een groot aanbod op het gebied van scholing en professionalisering waaruit gekozen kan worden. Dat het Jan Arentsz onderdeel is van de Stichting Werkring en partner in de Academische Opleidingsschool Noord Holland West zorgt ervoor dat er wat te kiezen valt. Zo volgen jaarlijks leidinggevers (in spé) een managementopleiding binnen de Stichting Werkring, ook in het verslagjaar, en zijn er in het verslagjaar grote aantallen collega's getraind in een lesobservatie methodiek (Icalt) vanuit de opleidingsschool. Vanuit de eigen geleerden en vanuit de opleidingsschool vindt ook het nodige aan professionalisering plaats. Hierbij kan gedacht worden aan intercollegiale consultatie, aan intervisie, aan trainingen door eigen collega's op studiedagen, aan wederzijdse lesbezoeken enz. Dat professionalisering steeds meer en steeds vaker voor en door collega's plaatsvindt is niet toevallig. Het Jan Arentsz heeft veel geïnvesteerd in de ontwikkeling van deze netwerkorganisaties en plukt daar nu de vruchten van.

Vertrouwen in het handelingsvermogen van de docent vraagt ook dat ons taakbeleid aansluit bij de gewenste professionele ruimte die we binnen de teams tot volle wasdom willen laten komen. Het Jan Arentsz heeft om die reden gekozen voor een open model dat slechts een onderscheid maakt in lessen en taken. Het is aan de teams om keuzes te maken hoe zij de taken verdelen en hoe zij evalueren. Uit de evaluaties op teamniveau die het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden blijkt dat het taakbeleid dat een paar terug is ingevoerd inderdaad de beoogde regelruimte voor de teams heeft werkstelligd.

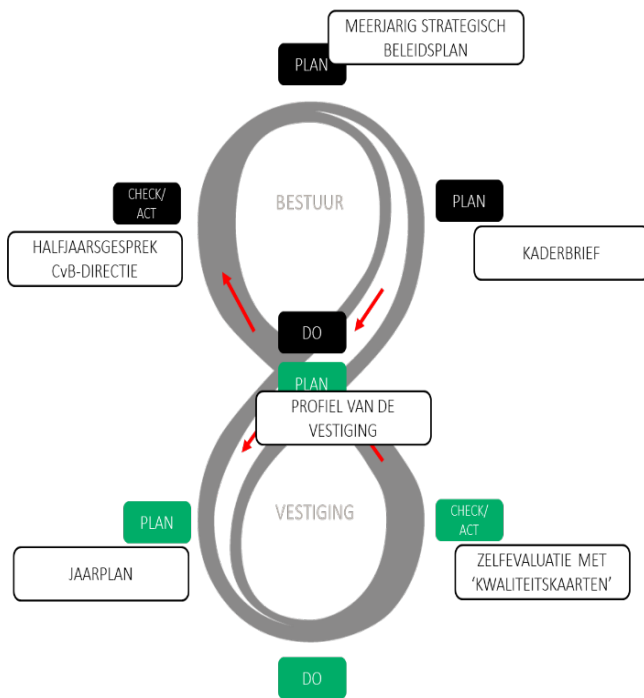
Zoals veel scholen zal het Jan Arentsz in de nabije toekomst een groot deel van haar docenten zien vertrekken omdat deze de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt. Om deze groep te helpen op vitale wijze hun carrière vol te maken heeft de school in het verslagjaar een generatiepact afgesproken met de medezeggenschapsraad. Kern hiervan is dat docenten boven de 57 minder kunnen werken, terwijl hun pensioenopbouw blijft doorgaan. Daarmee realiseert de school ook dat jonge veelbelovende collega's kunnen worden behouden bij een teruglopend leerlingaantal.

De verzuimcijfers laten in 2017 een positief beeld zien. Met een gemiddelde voor alle vestigingen van 4,3% (2016: 4,6%) en een meldingsfrequentie van 1,09 (2016: 1,54) is er nog steeds sprake van een ziekteverzuim dat zich naar verwachting (de benchmarkgegevens zijn nog niet bekend) positief onderscheidt van het landelijke beeld. De lagere meldingsfrequentie is met name opvallend en duidt op een hogere drempel om te verzuimen. In het voorjaar van 2017 heeft er een werkdrukmeting plaatsgevonden. Deze bevestigt het beeld dat Jan Arentsz-breed duidelijkheid is over de koers en de regelruimte die deze met zich meebrengt. Dit vertaalt zich in een werkdrukbeleving die op een aanvaardbaar niveau ligt. Op onderdelen (leerlinggedrag door passend onderwijs) biedt de meting ook aanknopingspunten voor mogelijke interventies. Deze interventies worden op het moment van schrijven van dit jaarverslag uitgewerkt in de zogenaamde 'agenda passend onderwijs'.

Kwaliteitscultuur

Binnen het Jan Arentsz wordt cyclisch gewerkt aan de continue verbetering van het onderwijs. Om inzichtelijk te maken hoe dit cyclisch proces eruit ziet, is een 'beleids- en kwaliteitszorgcyclus' uitgewerkt. Deze cyclus is een 'lemniscaat' en beschrijft een doorlopend proces van planvorming, uitvoering, evaluatie en bijstelling op het niveau van vestigingen/bedrijfsvoering en school als geheel. Het PDCA-principe (plan – do – check

– act) vormt de basisstructuur voor beide cycli (zie figuur).

Plan & Do

Het meerjarig strategisch beleidsplan is het centrale beleidsdocument van het Jan Arentsz. Dit document wordt één keer per vier jaar opgesteld/bijgesteld, bevat visie-uitspraken op het gebied van onderwijs, sturing & organisatie en personeel en geeft inzicht in de speerpunten die in de betreffende beleidsperiode worden opgepakt. In het voorjaar van 2018 zal het nieuwe meerjarig strategisch beleidsplan worden vastgesteld.

Het Jan Arentsz zal in de toekomst in de jaarlijkse cyclus gebruik gaan maken van een kaderbrief. Hierin blikken bestuur en directie terug op het afgelopen jaar, wordt beschreven of de ambities uit het meerjarig strategisch beleidsplan bijstelling behoeven als gevolg van actuele lokale, regionale en/of landelijke ontwikkelingen en wordt gepresenteerd wat de gezamenlijke focus voor het komende schooljaar wordt.

Check & Act

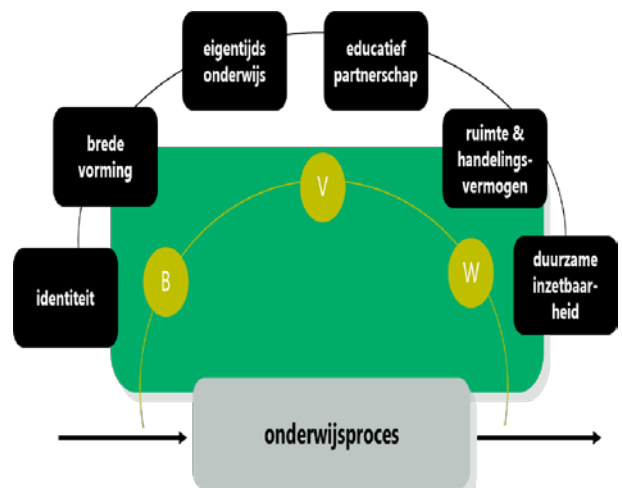
Op alle niveaus binnen de school wordt op

gezette tijden kritisch gekeken of de uitvoering van werkzaamheden nog steeds aansluit bij de kwaliteitsafspraken die het Jan Arentsz heeft gemaakt.

We hebben visie-uitspraken op het gebied van onderwijs vertaald naar minimale verwachtingen op het gebied van brede vorming, eigentijds onderwijs en educatief partnerschap.

- We hebben richtinggevende uitspraken gedaan over de inrichting en aansturing van onze organisatie, waarbij handelingsvermogen in professionele ruimte centraal staat.
- We hebben ambities op het gebied van personeelsinzet en personeelsontwikkeling geformuleerd. Kernbegrip daarbij is duurzame inzetbaarheid.
- We hebben speerpunten geformuleerd.

Deze kwaliteitsafspraken vormen het toetsingskader waaraan de eigen werkpraktijk kan worden gespiegeld. Dit spiegelen gebeurt in een reflectieve dialoog (in teams, secties, afdelingen, vestigingen, directie) die, als het goed gaat, een vast ritme volgt: waarnemen (wat zien we, horen we, merken we), verklaren (wat zijn successen en waar wijkt de praktijk af van wat we met elkaar hebben afgesproken) en bijstellen (acties formuleren voor nu en later).

Deze manier van werken was in het verslagjaar nog geen gemeengoed binnen alle teams. Dat is wel nodig om te kunnen spreken van een kwaliteitscultuur. Daarnaast zijn we ervan overtuigd dat het voeren van reflectieve dialogen gaat bijdragen aan de

ontwikkeling van onze cultuur. Het goed voeren van deze gesprekken zal namelijk veel van onze samenwerking vragen (luisteren naar elkaar, onderbouwen van meningen, oordeel uitstellen, samen besluiten nemen, feedback geven, houden aan afspraken, etc.).

In het verslagjaar is de tweejaarlijkse teammonitor afgenomen. Deze liet zien dat het sociaal werkverband in de teams nog steeds onverminderd goed is. Het professioneel werkverband en het sturen op uitgangspunten vraagt in een aantal teams extra aandacht. Die conclusie trekken teamleden en teamleiders ook zelf. In het komende meerjarig strategisch beleidsplan is dit derhalve een speerpunt en worden om die reden voorstellen gedaan die de reflectieve dialoog binnen teams, maar ook binnen de secties en afdelingen, zullen faciliteren. Ook wordt verder gewerkt aan het inrichten van een vast format voor het halfjaargesprek tussen het college van bestuur en de directie en aan het intern toezichtkader van de raad van toezicht, aangepast aan de sturingsfilosofie van het Jan Arentsz en de inhoud van het meerjarig strategisch beleidsplan. Deze instrumenten worden inhoudelijk op elkaar afgestemd en het is de bedoeling dat deze instrumenten gaan bijdragen aan goede gesprekken op alle niveaus over de continue verbetering van het onderwijs.

In dit proces van continue verbetering gebruiken we niet alleen soft controls, zoals de minimale verwachtingen, maar ook hard controls. We noemen dit supersignalen (zie tabel). Het zijn indicatoren die voor ons een 'signaalfunctie' hebben. Ze maken inzichtelijk waar de school staat, op welke fronten successen worden geboekt en waar mogelijk problemen (gaan) ontstaan.

Domein	Supersignalen
Brede vorming	Vragen uit leerlingenquête: <ul style="list-style-type: none"> • 'de lessen sluiten aan bij de gebeurtenissen uit het nieuws' • 'ik ben tevreden over de buitenschoolse activiteiten' • 'ik ben tevreden over de begeleiding richting vervolgstudie'
Eigentijds onderwijs	Vragen uit leerlingenquête: <ul style="list-style-type: none"> • 'leraren dagen mij uit mijn best te doen' • 'leraren motiveren mij' • 'leraren houden rekening met mijn sterke en zwakke punten' • 'leraren geven afwisselend les' • 'leraren gebruiken digitaal lesmateriaal' • 'leraren leggen goed uit' • 'leraren leggen mij uit wat ik goed en fout doe'
Educatief partnerschap	Ouderenquête Vragen uit leerling enquête: <ul style="list-style-type: none"> • 'leraren behandelen mij met respect' • 'de mening van leerlingen telt mee'
Ruimte & handelingsvermogen	Vragen uit Teammonitor: <ul style="list-style-type: none"> • Vragen over professioneel teamgedrag
Duurzame inzetbaarheid	Vragen uit de Teammonitor: <ul style="list-style-type: none"> • 'het werken in teams draagt bij aan mijn welbevinden'
Onderwijsresultaten	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijspositie ten opzichte van advies primair onderwijs • Onderbouwsnelheid • Bovenbouwsucces • Examencijfers
Financieel beheer	<ul style="list-style-type: none"> • Solvabiliteit • Rentabiliteit • Liquiditeit • Weerstandsvermogen

Welk beeld geven de 'supersignalen'?

Scores op supersignalen worden nooit op zichzelf beoordeeld. De supersignalen zijn niet bedoeld om af te rekenen. Daarom werken we ook niet met groen/oranje/roodmarkeringen (stoplichten) of smileys. Scores worden altijd in samenhang met een kwalitatieve analyse besproken in een verklarend gesprek. Het gaat niet om goed/slecht. Scores op supersignalen moeten een aanleiding zijn om met elkaar het gesprek te voeren over (dieper liggende) verklaringen en een katalysator zijn voor het proces van continue verbetering binnen de school.

Kijken we naar de metingen die in 2017 hebben plaatsgevonden dan valt het volgende op:

De tevredenheid van zowel ouders als leerlingen is groeiende in alle afdelingen, hoewel die van de ouders groter is dan die van de leerlingen. Ook ten opzichte van de benchmarkgegevens doen de afdelingen het goed. Bij de vragen over 'brede vorming' zijn onze leerlingen positiever dan de leerlingen uit de benchmark (meestal, basisleerlingen niet), maar moet wel gezegd dat het landelijke beeld hierbij wel erg somber is. Het streven dat ons onderwijs beter aansluit bij het leven buiten de school blijft onverminderd actueel. De scores op de vragen die betrekking hebben op eigentijds onderwijs en educatief partnerschap laten voor alle vestigingen zien dat de tevredenheid hierover op alle vestigingen rond de benchmarkresultaten zitten. De vragen die betrekking hebben op het sociale klimaat (veiligheid en sfeer) laten zien dat het Jan Arentsz op alle fronten boven de benchmark scoort.

Een zelfde beeld zien we terug in de teammonitor die in 2017 is afgenomen. Het sociaal teamverband (duurzame inzetbaarheid) scoort hoger dan het professionele teamverband.

Kijken we naar de opbrengstenkaarten, dan zien we dat alle afdelingen voldoen aan de criteria voor een basistoezicht. Als het de teams de komende jaren lukt om het werken in teams zo vorm te geven dat het samen optrekken met ouders en leerlingen nog be-

ter gaat, dan zal de stijgende lijn die zichtbaar is in alle afdelingen bij zowel rendementen als opbrengsten doorzetten.

Horizontale dialoog

Het Jan Arentsz heeft sedert 2011 in haar collectieve ambitie opgenomen dat zij streeft naar educatief partnerschap. De school realiseert zich dat kwaliteitsverbetering van haar onderwijs alleen mogelijk is als ze samen optrekt met de ouders in de begeleiding van zoon en/of dochter. Met de vorming van ouderpanels en het nadrukkelijker betrekken van de contact-oudergroepen per vestiging bij de beleidsvoorbereiding, wordt steeds nadrukkelijker vorm gegeven aan de horizontale dialoog en verantwoording. De ouders hebben in de zogenaamde 'trektocht eigentijds onderwijs' een expliciete inbreng gehad in speciaal voor ouders en leerlingen belegde bijeenkomsten. Ook in het verslagjaar zijn de contact-oudergroepen bij elkaar gekomen, zijn er gemeenschappelijke bijeenkomsten met de contactouders van alle vestigingen belegd en hebben een tweetal onderzoeken plaatsgevonden via de digitale ouderpanels. Dat het aantal ouders dat wil meepraten in de vertegenwoordigende lichamen is toegenomen, is verheugend te noemen.

De horizontale dialoog 'betaalt' zich uit. Dit blijkt ook uit het feit dat in alle vestigingen de oudertevredenheid wederom is toegenomen en ook boven de benchmark zit. (vmbo: 8,3/7,8, havo; 8,2/8,0, vwo: 8,2/8,0, Langedijk: 8,4/8,0)

Het contact met de ouders onderhoudt de school via brieven, nieuwsbrieven, de website, met ouderavonden en spreekuren. Samen met de ouders is enkele jaren geleden besloten om het contact meer langs digitale weg te laten verlopen. Deze digitale communicatie raakt inmiddels ingeburgerd. Daarnaast heeft elke vestiging zijn contact-oudergroep, die periodiek overleg voert met de vestigingsdirectie over het gevoerde vestigingsbeleid. De overkoepelende ouderraad komt vanaf augustus 2015 niet meer bij elkaar, omdat is besloten om te kijken of een andere opzet, waarbij de contact-oudergroepen een paar keer samen vergaderen, beter

zal werken. Deze werkwijze is aan het einde van het schooljaar 2015-2016 geëvalueerd. Daarbij was men unaniem van mening dat de nieuwe opzet beter voldoet. De ouders zijn met vier personen vertegenwoordigd in de medezeggenschapsraad. In 2013 is een begin gemaakt met zogenaamde ouderpanels, een groep ouders die een paar keer per jaar gevraagd wordt digitaal input te leveren rond een door de school gekozen thema. In het verslagjaar zijn deze panels een aantal malen bevroegd.

De school heeft een enthousiaste leerlingenraad, die zich in het verslagjaar weer voor tal van zaken sterk heeft gemaakt. De leerlingenraad is, doordat een aantal leerlingen examen heeft gedaan verjongd, maar dat is door haar leden goed opgevangen. Een grote groep leerlingen wordt actief betrokken bij de beleidsvoorbereiding. De leerlingenraad is met vier leden ook nauw betrokken bij de medezeggenschapsraad. Ook buiten de leerlingenraad, of in samenwerking met de leerlingenraad, worden door leerlingen steeds meer initiatieven genomen. Vanaf 2013 kent de school een vereniging genaamd Inspiration. Onder begeleiding van een docent ontplooiën deze leerlingen tal van activiteiten, zoals het verzorgen van 3D print-lessen aan andere leerlingen (leerlingen uit Alkmaar hebben ook les gegeven aan leerlingen in Langedijk) en groep 8-leerlingen, het organiseren van een schooldag, enzovoorts. Inmiddels telt de vereniging meer dan honderd leden.

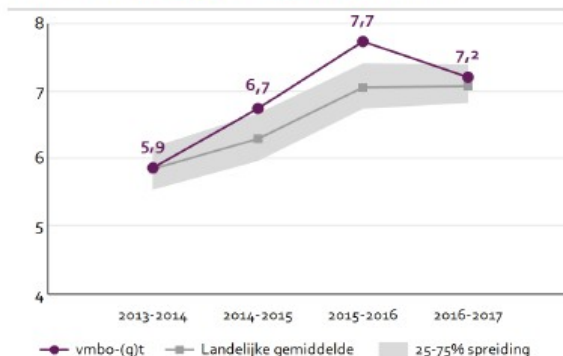
In de vestiging Langedijk heeft de leerlingenparticipatie een extra impuls gekregen. Daar is inmiddels een leerlingenraad van vier leerlingen opgericht; per jaarlaag een leerling.

Taal- en rekenonderwijs

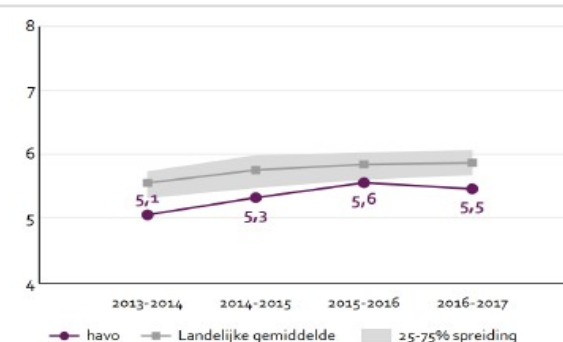
Opvallend is dat de stijgende lijn in de resultaten bij alle afdelingen stagneert. Het is uiteraard te vroeg om hieruit conclusies te trekken. De vmbo-leerlingen in Alkmaar en Langedijk doen het qua rekenen onverminderd uitstekend, als we de landelijke vergelijking als uitgangspunt nemen, de vwo-leerlingen goed, de havo-leerlingen blijven nog steeds achter qua rekenvaardigheden.

Alkmaar

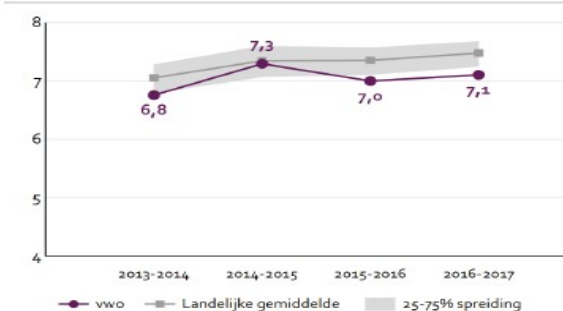
Wat zijn de rekentoetsresultaten van de afdeling **vmbo-(g)t** de afgelopen jaren?

Wat zijn de rekentoetsresultaten van de afdeling **havo** de afgelopen jaren?

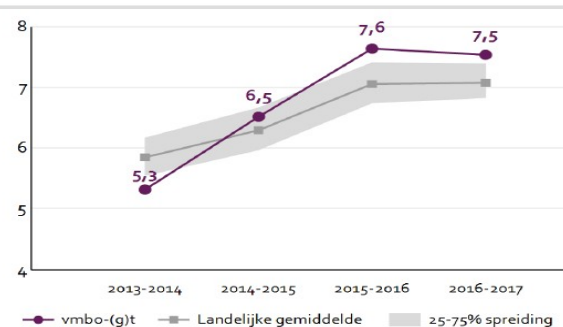

Wat zijn de rekentoetsresultaten van de afdeling **vwo** de afgelopen jaren?

Langedijk

Wat zijn de rekentoetsresultaten van de afdeling **vmbo-(g)t** de afgelopen jaren?

Goede en betrouwbare schoolexamens

In de gesprekken die de directie jaarlijks voert met de secties wordt de secties gevraagd naar hun analyse van de examenresultaten en waar nodig naar hun plan van aanpak. Ook staat het thema 'goede en betrouwbare schoolexamens' daarbij op de agenda. De geringe discrepanties tussen schoolexamen en centraal examen suggereren dat de secties hierin over het algemeen slagen.

Zelfevaluatie bestuur

De voorzitter van het college van bestuur voert jaarlijks tweemaal een functioneringsgesprek met de remuneratiecommissie van de raad van toezicht. Daarin wordt de feedback gedeeld en besproken die de bestuursvoorzitter zelf ophaalt binnen de school, maar ook de feedback die de raad van toezicht-leden voor de bestuurder hebben op basis van de gesprekken die zij binnen de organisatie voeren.

Huisvesting en materiële voorzieningen

ICT

Csg Jan Arentsz is een moderne school waarin ICT een belangrijke pijler vormt voor het onderwijs en de bedrijfsvoering. Csg Jan Arentsz streeft naar eigentijds onderwijs, gebruik makend van moderne media die nieuwe mogelijkheden bieden om de educatie van leerlingen zodanig vorm te geven, dat er meer (massa-) maatwerk mogelijk is. Ook in 2017 heeft een groep voortrekkers succesvolle ICT-workshops georganiseerd waar collega's gericht worden geïnformeerd over de mogelijkheden die ICT biedt in het onderwijs en daarmee ervaring kunnen opdoen.

Scholing waarvoor het certificaat wordt erkend door het landelijke lerarenregister wordt door onze collega Kees Koopman met succes verzorgd.

Leermiddelen

Het krachtenveld op de leermiddelenmarkt is eerder complexer dan overzichtelijker aan het worden. Langzaam maar zeker worden meer digitale leermiddelen ingezet. Dat maakt het mogelijk voor docenten om meer

op de persoonlijke leerbehoeften van leerlingen in te spelen.

De commerciële druk vanuit de uitgevers, die veel investeren in de ontwikkeling van digitaal leermateriaal, blijft aan de orde. Die investeringen moeten worden terugverdiend en daarom doen uitgevers veel moeite om hun methoden bij docenten en vaksecties te promoten. Zo worden docenten uitgenodigd om voor hun vak gebruik te maken van een licentiemodel waarvoor een bedrag per leerling/per vak/per jaar moet worden betaald. In 2016 is door de Bedrijfsvoering een rekenmodel ontwikkeld dat secties ondersteunt bij het maken van de keuze voor open of commercieel lesmateriaal. Er wordt naar gestreefd steeds meer gebruik te maken van open lesmateriaal. Het voordeel daarvan is dat de kosten voor leermiddelen betaalbaar kunnen blijven, er ruimte blijft voor docenten om open leermateriaal aan te vullen en te arrangeren en voor infrastructuur. We streven ernaar de komende jaren secties/docenten nog meer te faciliteren als zij de stap willen zetten naar het gebruik van open leermiddelen. Dit streven begint langzamerhand vorm te krijgen. Steeds meer secties maken gebruik van deze mogelijkheid. De onderbouw vwo is een paar jaar geleden gestart met een device per leerling. Na een zorgvuldige afweging is voor de goed betaalbare en flexibel inzetbare Chromebook gekozen. Omdat het schoolbudget daarvoor onvoldoende ruimte biedt, wordt het device door de ouders zelf aangeschaft. Het wordt daarmee van de ouder/leerling zelf. Hierdoor lijkt zorgvuldiger met de devices te worden omgegaan. Het Jan Arentsz heeft voor de levering afspraken gemaakt met een partij die de ouders ook de mogelijkheid van termijnbetaling biedt.

Huisvesting

Wij vinden de omgeving, waarin we ons werk met elkaar doen, belangrijk voor de motivatie en het welbevinden van de leerlingen en de personeelsleden. We proberen de kwaliteit en de sfeer van de schoolgebouwen optimaal te houden.

In het verslagjaar zijn voorbereidingen getroffen, in de vorm van aanbestedingen, om

te komen tot de bouw van een werkplaats Technasium.

Het Van der Meij College

In de gemeente Alkmaar zijn vier brede scholengemeenschappen die allemaal te kampen hebben met een teruglopend leerlingaantal waar het gaat om het beroepsgericht vmbo. Dit heeft geresulteerd in het opheffen van opleidingen op verschillende scholen. Op initiatief van de gemeente Alkmaar is overleg tussen de (besturen van) verschillende scholen op gang gebracht om te komen tot een concentratie in Alkmaar op twee locaties van bovenbouw vbo: Facilitair Centrum Zuid (FCZ) en Facilitair Centrum Noord (FCN). Het FCZ is uiteindelijk bij één school (dus één bestuur) ondergebracht, te weten het Petrus Canisius College, het FCN bij drie scholen en twee besturen. De gemeente Alkmaar heeft een gebouw neergezet voor het FCN, nu bekend onder de naam Van der Meij College (VMC). De (besturen van de) drie scholen hebben, in overleg met en op dringend advies van de onderwijsinspectie, hun licenties via een Regionaal Arrangement herschikt: elke school heeft nu één sector vbo. Dit Regionaal Arrangement is goedgekeurd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Drie nevenvestigingen van de moederscholen vormden samen de onderdelen van het 'schoolverzamelgebouw' VMC. Personeel is in dienst van één van de moederbesturen. Zij hebben een bestuursaanstelling en een plaats van tewerkstelling: de nevenvestiging gehuisvest in het VMC.

De financiën worden, waar van toepassing en noodzakelijk, voor gemene rekening genomen. De te hanteren verdeelsleutel van de kosten wordt gemaakt op basis van de Rijksvergoeding. De moederbesturen verantwoord hun eigen nevenvestigingen in de eigen jaarrekening.

Omgeving

De csg Jan Arentsz participeert actief in de volgende samenwerkingsverbanden:

1. De Stichting Werkring, een provinciaal samenwerkingsverband voor onder andere de oprichting en instandhouding van

een mobiliteitscentrum. Met de schoolbesturen die participeren in de Stichting Werkring is afgesproken om, waar mogelijk, gezamenlijk integraal personeelsbeleid te voeren. Dat krijgt vorm in tal van projecten, zoals gemeenschappelijke scholing, kennisconferenties, gemeenschappelijk onderzoek op P&O-gebied, gemeenschappelijke invoeringstrajecten van nieuw eigen beleid en overheidsbeleid. Voor een overzicht en nadere uitwerking wordt verwezen naar de website www.werkring.nl

2. Het samenwerkingsverband vo/vso Noord-Kennemerland, waarbinnen de gehele zorgstructuur voor de leerlingen wordt geregeld. Zie ook www.swvnoord-kennemerland.nl
3. Het bestuur voor de coöperatieve vereniging van het Van der Meij College. Hierin wordt samengewerkt met SOVON, het bestuur voor het openbaar en interconfessioneel voortgezet onderwijs in onze regio. De samenwerking betreft het beheer van gebouw en goederen. Zie ook: www.vandermeijcollege.nl
4. De Academische Opleidingsschool Noord-Holland-West. Een partnerschap voor het opleiden van leraren met vier opleidingsinstituten en zes scholen voor voortgezet onderwijs (project OPLIS): de Hogeschool van Amsterdam (Onderwijs & Opvoeding), de Hogeschool INHolland, het Onderwijscentrum VU, de ILO van de Universiteit van Amsterdam, het Petrus Canisius College te Alkmaar, het eerste Christelijk Lyceum te Haarlem, Jac. P. Thijssen College te Castricum, Trinitas College te Heerhugowaard, het Kaj Munk College te Hoofddorp en de scholengemeenschap Regius uit Schagen. Zie ook: www.aonhw.nl
5. Platform Noord-Holland-Noord Onderwijsarbeidsmarkt Voortgezet Onderwijs waarin vijftien schoolbesturen in Noord-Holland-Noord en drie opleidingsinstituten participeren. Hierbij gaat het om gezamenlijke afspraken over het binden, opleiden en werven van personeel in de eigen sub-regio, het uitvoeren van gezamenlijke (project-)activiteiten en het

aanpakken van lerarentekorten.

6. Technasium Netwerk Noord-Holland:

In 2015 heeft het csg Jan Arentsz samen met vijf andere scholen in Noord-Holland een netwerk Technasium opgezet. Het netwerk bestaat uit osg West-Friesland, Stedelijk Dalton College Alkmaar, Bonhoeffer College Castricum, Damstede Lyceum Amsterdam, Metis Montessori Lyceum Amsterdam, St. Michael College Zaandam en het csg Jan Arentsz.

Financiële informatie

Financiële situatie op balansdatum

Solvabiliteit en liquiditeit¹

De solvabiliteit, de omvang van het eigen vermogen en voorzieningen ten opzichte van het balanstotaal, blijft gelijk.

De liquiditeitspositie is iets toegenomen ten opzichte van het vorige verslagjaar. In hoofdstuk A3 Grafieken is in grafiek 1 het verloop van de liquiditeit en solvabiliteit in beeld gebracht.

Risicomanagement

De kengetallen bij het toezicht van de Onderwijsinspectie op de financiële continuïteit (signaleringswaarden) laat het volgende beeld zien:

<u>Vermogensbeheer</u>	Publieke Middelen	Publiek + Privaat	Signaleringswaarde
Solvabiliteit	0,68	0,74	<0,3
Weerstandsvormogen	17,8%	26,8%	<5%
<u>Budgetbeheer</u>			
Liquiditeit	2,45	3,16	<0,75
Rentabiliteit 3jaar	-	-0,6%	<0%
Rentabiliteit 2jaar	-	-1,5%	<-5%
Rentabiliteit 1 jaar	-	0,8%	<-10%
Huisvestingsratio	0,05	-	>0,1

De Inspectie van het Onderwijs beoordeelt de waarden van de instelling inclusief private middelen. Voor de volledigheid is ook een tabel opgenomen zonder private middelen. Deze kengetallen zijn geen normen waaraan moet worden voldaan. Op grond van financiële gegevens uit de jaarrekening, de continuïteitsparagraaf of eventueel signalen wordt bepaald of de financiële positie moet worden onderzocht. Bij de analyse gebruikt de inspectie ter detectie van de risico's bovenstaande kengetallen. Een overzicht van de signaleringswaarden is in grafiekvorm te vinden in hoofdstuk A3 Grafieken. Voor het risicoprofiel wordt uitgegaan van de risico's door de Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen (Don) vertaald in de financiële buffer (5%). In 2011 is een risicoprofiel gemaakt, waarbij rekening gehouden werd met de specifieke omstandigheden en risico's van de instelling. Uit deze inventarisatie zijn geen grotere risico's voortgekomen dan de risico's die de Commissie Don heeft vervat in haar kengetallen. Daarom is het financieel beleid daarop gebaseerd. Op pagina 31 is in grafische vorm de financiële buffer weergegeven.

Het college van bestuur heeft voldoende beheersmaatregelen geïmplementeerd om de risico's op een adequate wijze te beheersen. De offerte procedure zal in het inkoopbeleid worden vastgelegd dat zal moeten voldoen aan de Europese en Nationale Aanbestedingswet.

In hoofdstuk A3 Grafieken is in grafiek 2 het verloop van het voorzieningenniveau en het eigen vermogenniveau in beeld gebracht.

Treasury management

Het beleid van de school is om tijdelijk overtollige liquide middelen zo defensief mogelijk te beleggen. Daarbij wordt de regeling Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 in acht genomen. Het beleid is erop gericht om vrijwel uitsluitend beleggingen of spaarvormen aan te gaan in risicoloze vastrentende

¹ Solvabiliteit is het vermogen van de organisatie om haar schulden te voldoen. Liquiditeit is het vermogen om aan de korte termijn verplichtingen te voldoen.

financieringsvormen, zoals termijndeposito's en bedrijfsspaarrekeningen. In het verslagjaar werden de middelen op direct opneembare bedrijfsspaarrekeningen gestald (bij een double A bank). Een gering deel van de private middelen is belegd in een direct opzegbaar mixfonds.

Gang van zaken gedurende het verslagjaar

Leerlingen

Het gemiddelde aantal leerlingen (exclusief VAVO-leerlingen) daalde in 2017 met 41 naar 2.236. Per teldatum, 1 oktober 2017, daalde het aantal leerlingen met 74 naar 2.193 (exclusief VAVO leerlingen).

Investeringen in inventaris en apparatuur

Het investeringsniveau is toegenomen ten opzichte van 2016 met € 87.510 voornamelijk door uitbreidingsinvesteringen.

Exploitatieresultaat

Resultaat	€ 162.699
Begroot	€ -292.000
Verschil t.o.v. begroting	<u>€ 454.699</u>

Verschillen t.o.v. de begroting

• Rijkssubsidie, hoger	€ 389.000
• Overige baten, hoger	€ 119.000
• Personele kosten, hoger	€ -315.000
• Afschrijvingen, lager	€ 16.000
• Huisvestingskosten, lager	€ 81.000
• Overige lasten, lager	€ 160.000
• Financiële baten, hoger	€ 5.000

Belangrijke invloeden op het resultaat

De Rijkssubsidie is hoger dan geraamd door een verhoging van de lumpsum vergoeding vanwege primaire arbeidsvoorwaarden, premiekostenontwikkelingen en prijscompensatie, een toename van de vergoeding voor vreemdelingen en extra incidentele vergoedingen Passend Onderwijs. Effect op het resultaat hebben de overige baten voor detachering personeel en diverse overige projecten.

De personele kosten worden grotendeels beïnvloed door hogere loonkosten als gevolg van de stijging van de pensioenpremie per 1 januari en minder dalende formatie per 1 augustus dan begroot. Tevens door hogere lasten voor vervanging ziekteverlof. Ook door een vrijgevallen verplichting van de voorziening voor langdurig zieken en een lagere toevoeging aan de voorziening levensfase bewust sparen.

Omdat voornamelijk investeringen later in het jaar zijn gerealiseerd zijn de afschrijvingskosten lager.

Ten gunste van de huisvestingskosten zijn gebracht vrijgevallen geplande onderhouds uitgaven van de voorziening onderhoud gebouw.

Van invloed op de overige lasten zijn lagere kosten voor administratie en beheer en leermiddelen en hogere overige lasten.

Als gevolg van stijgende beurskoersen is het rendement van de private middelen hoger dan geraamd. De lage rentestand veroorzaakt een daling van de rentebaten.

Voor een gedetailleerde analyse van de verschillen wordt verwezen naar de toelichting op de staat van baten en lasten.

In hoofdstuk A3 Grafieken is in grafiek 3 het verloop van het resultaat in absolute zin en in verhouding tot de baten weergegeven.

Toekomstige ontwikkelingen

Verwezen wordt naar het voorwoord van het college van bestuur, waarin wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen.

Begroting 2018

(meerjarenbegroting 2018-2022)

Baten	18.688.000
Lasten	-19.034.000
Saldo	<u>-346.000</u>

Het saldo wordt als volgt in het eigen vermogen verwerkt:

Ten laste van Algemene Reserve	-226.000
Ten laste van Reserve Privaat	<u>-120.000</u>
	<u>-346.000</u>

De belangrijkste doelen hebben betrekking op:

Onderwijsbeleid

- Excellent schoolklimaat
- Onderwijskwaliteit
- Onderwijskenmerken

Personeelsbeleid

- Behalen leraar/leerling ratio
- Voldoen aan eisen functiemix
- Teamontwikkeling

Facilitairbeleid

- Ondersteuning primaire proces
- ICT
- Realisering Technasium

In de begroting is € 120.000 opgenomen voor verbouwingskosten ten behoeve van de realisering van het Technasium. De verbouwingskosten worden ten laste van de private reserve gebracht. Voor de inrichting en inventaris van het Technasium zijn investeringen begroot ad. € 130.000. De afschrijvingslasten komen ten laste van de rijksmiddelen. Per 1 augustus 2018 is in de personele formatie rekening gehouden met het verwachte aantal leerlingen per 1 oktober 2018 en de leraar/leerling ratio 1/19. Voor nadere informatie mede in het kader van het meerjarenperspectief wordt verwezen naar de continuïteitsparagraaf.

Continuïteitsparagraaf

Kengetal	Verslag- jaar	Begroting		
		2018	2019	2020
A1 Aantallen leerlingen 1/10	2.213	2.178	2.160	2.169
A2 Personele bezetting in FTE* (31-12)				
Directie (incl. CVB)	6,7	6,7	6,7	6,7
Onderwijzend Personeel	153,4	144,7	141,9	140,8
Overige medewerkers	54,3	51,9	50,4	50,0
	214,4	203,3	199,0	197,5

* FTE betreft de gemiddelde bezetting van het kalenderjaar (excl. vervanging)

Toelichting op de kengetallen

A1 Leerlingenaantallen

De ontwikkelingen van de leerlingaantallen van de voorgaande jaren laten een dalende trend zien. De uitstroom is groter dan de instroom. Het totale leerlingaantal van de school daalt in schooljaar 2017-2018 met 94 leerlingen. De verwachting voor de komende jaren is dat het marktaandeel van de laatste jaren wordt behouden door het ingezette beleid. Goede onderwijsresultaten, een sterke profilering en het bieden van eigentijds onderwijs. In de meerjarenbegroting 2018-2022 is voor de aanmeldingen in Alkmaar daarom rekening gehouden met een gemiddeld belangstellingspercentage van de toeleverende scholen van de laatste vier jaar en voor Langedijk voor het laatste jaar. Het totaal aantal leerlingen per 1 oktober 2018 neemt bij dit scenario af met 31 leerlingen en per 1 oktober 2019 met 18 leerlingen.

A2 Personele bezetting

De personeelsformatie onderwijzend personeel is vanaf 1 augustus 2018 berekend op grond van de leerlingenprognose hierboven beschreven. Aan de hand van deze prognose is de afgesproken leerling/leraar ratio (aantal leerlingen per docent) van 1 (netto) fte op 19 leerlingen verwerkt. Tevens is met natuurlijk verloop rekening gehouden. Dat houdt in dat de personele formatie van schooljaar 2018-2019 met 3,4 fte onderwijzend personeel afneemt ten opzichte van 2017-2018. In het verslagjaar waren gemiddeld 148,5 fte onderwijzend personeel in dienst (exclusief 5 fte vervangingen). De krimp in de formatie zal moeten worden opgevangen door de flexibele schil.

A2 Meerjarenbalans	Begroting			
	Verslagjaar EUR	2018 EUR	2019 EUR	2020 EUR
ACTIVA				
<u>Vaste Activa</u>				
Materiële vaste activa	1.781.000	2.069.000	2.227.000	2.055.000
Totaal vaste activa	1.781.000	2.069.000	2.227.000	2.055.000
Vlottende activa	7.808.000	7.234.000	6.646.000	6.494.000
Totaal activa	9.589.000	9.303.000	8.873.000	8.549.000
PASSIVA				
<u>Eigen Vermogen</u>				
Algemene Reserve	3.417.000	3.191.000	2.812.000	2.348.000
Bestemmingsreserve publiek	56.000	55.000	55.000	55.000
Bestemmingsreserve privaat	1.761.000	1.641.000	1.641.000	1.641.000
	5.234.000	4.887.000	4.508.000	4.044.000
Voorzieningen	1.887.000	1.948.000	1.897.000	2.037.000
Kortlopende schulden	2.468.000	2.468.000	2.468.000	2.468.000
Totaal passiva	9.589.000	9.303.000	8.873.000	8.549.000

Toelichting

Financieringsstructuur

Het buffervermogen, het vermogen om onverwachte tegenvallers te kunnen opvangen is op 5% gesteld (van de publieke middelen). Per ultimo verslagjaar is het buffervermogen 10,2%. Dit percentage zal de komende jaren dalen, maar zal naar verwachting niet onder 5% gaan uitkomen. Daar waar nodig zullen vanuit de reserves middelen beschikbaar worden gesteld om ontwikkelingen op gebied van profilering, professionalisering en werving mogelijk te maken. Uitgangspunt daarbij is dat de school een gezonde financiële situatie behoudt en dat de vermogenspositie van de school minimaal blijft voldoen.

Huisvesting

Er is besloten tot invoering van een Technasium als onderdeel van de profilering van de Havo (en later VWO) afdeling. De lasten voor de verbouwing en de inrichting van een werkplaats zijn in de begroting 2018 verwerkt. De verbouwingskosten ad. € 120.000 worden gedekt uit het privaat vermogen. De afschrijvingen van de begrote investeringen voor inrichting en inventaris ad € 130.000 komen ten laste van de Algemene Reserve.

Reserves en voorzieningen

De Algemene Reserve neemt in de komende jaren af als gevolg van de geraamde exploitatietekorten. Naar verwachting zal het vermogen minder afnemen dan begroot, omdat eerder maatregelen zullen worden genomen de tekorten om te buigen. Voornamelijk door toevoegingen aan de voorziening Levensfase Bewust Personeelsbeleid laten de voorzieningen per saldo in de jaren 2018 en 2020 toenemen. In 2019 wordt het saldo beïnvloed door onttrekkingen aan de voorziening onderhoud gebouw vanwege gepland onderhoud.

A2 Staat van Baten en Lasten	Begroting			
	Verlagjaar EUR	2018 EUR	2019 EUR	2020 EUR
BATEN				
Rijksbijdragen	18.661.000	17.911.000	17.629.000	17.531.000
Ov. Overheidsbijdragen/subs.	40.000	27.000	27.000	27.000
Overige baten	814.000	740.000	740.000	740.000
TOTAAL BATEN	19.515.000	18.678.000	18.396.000	18.298.000
LASTEN	Verlagjaar	2018	2019	2020
Personeelslasten	15.751.000	15.365.000	15.211.000	15.156.000
Afschrijvingen	468.000	457.000	485.000	526.000
Huisvestingslasten	968.000	1.186.000	1.066.000	1.066.000
Overige lasten	2.187.000	2.026.000	2.026.000	2.026.000
TOTAAL LASTEN	19.375.000	19.034.000	18.788.000	18.774.000
Saldo Baten en Lasten	140.000	-356.000	-392.000	-476.000
Saldo financiële bedrijfsv. Saldo buiteng.baten en lasten	23.000	10.000	13.000	12.000
TOTAAL RESULTAAT	163.000	-346.000	-379.000	-464.000

Toelichting

Rijksbijdragen

Met de volgende effecten die zich zullen voordoen na 2018 is rekening gehouden:

- Convenant Leerkracht voor onderwijzend personeel, +0,16% (2019), +0,32% (2020)
- Geschatte ontwikkeling leerlingenaantal

Leerweg ondersteunend onderwijs (lwoo)

In de baten is er nog van uit gegaan dat er in leerjaar 3 lwoo-leerlingen instromen en door het Rijk worden bekostigd. Vanaf 2019 wordt er echter voor dit leerjaar en in 2020 ook voor leerjaar 4 een vergoeding verstrekt door het Samenwerkingsverband in het kader van het Passend Onderwijs. Aangenomen wordt dat de vergoeding voor deze leerjaren verstrekt via het Samenwerkingsverband gelijk zal zijn aan de Rijksvergoeding.

Personeelslasten

De loonkosten zijn verlaagd op grond van de verwachte personele bezetting. De personeelslasten dalen per saldo in 2019 en 2020. Daartegenover staat een stijging van de loonkosten door periodieke verhogingen. Met eventuele transitie vergoedingen is geen rekening gehouden. Ook niet met lasten die kunnen voortvloeien uit de Participatiewet, het verplicht aannemen van mensen met een arbeidsbeperking. De verhoging van de pensioenlasten per 1 januari 2018 is niet meegenomen, omdat de dekking in 2018 door het Rijk nog moet plaatsvinden en daardoor niet in de baten is verwerkt. Verwacht wordt dat dit geen grote gevolgen heeft voor het resultaat.

Ontwikkeling resultaat

Het resultaat in 2018 wordt beïnvloed door incidentele huisvestingskosten ad. € 120.000 ten behoeve van het Technasium. Structureel is het resultaat in 2018 € -226.000. Zonder aanvullende maatregelen loopt het tekort op. Na 2020 neemt het tekort wel weer af, in 2021 met 1% en in 2022 nogmaals met 1%.

Meerjarenperspectief

Elk jaar wordt de formatie zo goed mogelijk in lijn gebracht met het actuele leerlingenaantal. Daarnaast is de streefformatie onderwijzend personeel verlaagd door het vaststellen van de leraar/leerling ratio 1/19. Het beeld dat deze meerjarenbegroting echter laat zien is dat genoemde maatregelen nog niet het gewenste structureel effect opleveren. Er moet nog steeds een financiële inspanning geleverd worden van zo'n 2%. Om deze bezuinigingen te realiseren worden een aantal scenario's uitgewerkt:

- Er wordt gekeken naar de mogelijkheden die er zijn op het gebied van de bekostiging van kleine groepen in de bovenbouw.
- Bij de aanschaf van nieuwe methodes wordt aan secties gevraagd zich te verdiepen in de mogelijkheid over te stappen op open leermiddelen.
- Er vindt een heroriëntatie plaats binnen bestuur en directie als het gaat om de lange termijn managementstructuur passend bij de teamontwikkeling.
- De mogelijkheid om minder ruimhartig om te gaan met streefgetallen van de functiemix wordt bekeken.
- De financiële ruimte die de wet op de onderwijstijd biedt, wordt nog onvoldoende benut.
- Van de vestigingsdirectie wordt gevraagd om bij de formatietoedeling onderwijspersoneel uit te gaan van een gewijzigde streef ratio docent/leerling (1/19,3 in plaats van 1/19).

Overige rapportages

Volgens de planning en control-cyclus wordt de begroting gemonitord door een vier-, zeven- en twaalfmaandrapportage. Daarbij werd ten behoeve van de kwaliteitscyclus gebruik gemaakt van de Balanced Score Card systematiek. In plaats daarvan is met ingang van 2016 gekozen voor een methode die beter aansluit bij de huidige ontwikkelingen van het Jan Arentsz en die beter past bij de onderwijsorganisatie. Kern van deze aanpak is dat wordt gewerkt aan de continue verbetering van het onderwijs. Voor toelichting van dit cyclisch proces wordt verwezen naar de uitleg in het bestuursverslag.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Voor het risicoprofiel wordt uitgegaan van de risico's door de Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen (Don). Dit betreft de risico's fluctuatie in leerlingenaantallen (2 a 2,5%), financiële gevolgen van arbeidsconflicten (1%), instabiliteit in de bekostiging (2%), onvolledige indexatie van de bekostiging (1%), restrisico (lage of onvoldoende kwalificeerbare risico's), (2 a 3%). Totaal risico 8 a 9,5%. Gecorrigeerd omdat de risico's zich niet gelijktijdig voordoen. Hiervoor is de financiële buffer vastgesteld op 5%. De uitdaging waarvoor de organisatie de komende periode komt te staan is hierboven beschreven onder 'Meerjarenperspectief'.

Rapportage toezichhoudend orgaan

De RvT constateert dat er in de afgelopen jaren ondanks sombere meerjarenramingen sprake is geweest van vermogensopbouw, waardoor de financiële positie van de CSG Jan Arentsz gezond genoemd kan worden. Dat laat onverlet dat de meerjarenramingen, die nog een structureel tekort van zo'n 2% laten zien, vragen om nieuwe interventies. Door een afnemend aantal leerlingen ontstaan schaalnadelen die maken dat het streven naar een docent/leerling ratio van 1/19 moeilijk te realiseren zal zijn zonder kwaliteitsverlies in het onderwijs. De raad heeft kennis genomen van en gesproken over de plannen die het bestuur en de directie hebben om dit tekort terug te dringen. De stappen die gezet worden op het gebied van besparing op de leermiddelen, het blijvende streven naar een gunstiger verhouding van het aantal leerlingen per docent en het op de langere termijn terugwinnen van het 'natuurlijk marktaandeel', naast het nadenken over extensivering van het onderwijs voor leerlingen die dat aankunnen in het kader van het vormgeven van eigentijds onderwijs, en de heroriëntatie op de managementstructuur hebben de steun van de raad.

A.2 KENGETALLEN

In de onderstaande tabel staan de kengetallen voor de jaren 2014 tot en met 2017 die in het bestuursverslag gebruikt zijn bij de analyse van de financiële situatie op balansdatum. Voor 2014, 2015 en 2016 zijn extra kolommen opgenomen met vergelijkingscijfers van de sector (Bron: Duo Gegevensboek).

TOELICHTING	2014	2015	2016	2017	NL GPL 4			
					2014	2015	2016	
LEERLINGEN								
Aantal leerlingen per 1/10	2.426	2.284	2.267	2.193				
Aantal leerlingen per 1/10 vallend onder samenwerking VAVO- VO- Gemeenten	35	30	36	16				
Gemiddeld aantal leerlingen (excl VAVO)	2.464	2.367	2.277	2.236				
Groei/krimp aantal leerlingen Index; basis 2007 (2.518)	97,9	94,0	90,4	88,8				
SOLVABILITEIT EN LIQUIDITEIT								
Eigen vermogen (x € 1.000)	Algemene reserve	5.278	5.508	5.071	5.234			
Liquiditeit (current ratio)	vlottende activa / kortlopende schulden	2,82	3,20	3,06	3,16	1,78	1,82	1,95
Solvabiliteit 1	eigen vermogen / balans totaal	0,58	0,56	0,53	0,55	0,49	0,48	0,48
Solvabiliteit 2	(eigen vermogen + voorzieningen) / balans totaal	0,73	0,75	0,74	0,74	0,60	0,60	0,63
BATEN								
Overheidsbijdrage (x € 1.000)		18.874	18.983	18.311	18.701			
Overige baten (x € 1.000)		801	812	840	814			
Financiële baten (x € 1.000)	Saldo	101	75	23	23			
LASTEN								
Personele lasten (x € 1.000)		15.767	15.875	15.731	15.751			
Materiële lasten (x €. 1.000)		3.932	3.765	3.880	3.624			
Gemiddelde lasten per leerling (x €1)		7.994	8.297	8.613	8.665			
RESULTAAT (GEWONE BEDRIJFSVOERING)								
Exploitatieresultaat (x €1.000)	(x €baten – lasten (gewone bedrijfsvoering)	77	230	-437	163			
Rentabiliteit	exploitatieresultaat / totale baten x 100% (gewone bedrijfsvoering)	0,4%	1,2%	-2,3%	0,8%	-0,1%	0,5%	0,0%

					NL GPL 4			
TOELICHTING		2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016
LASTENVERDELING								
Totaal								
Personele lasten	personele lasten / totale lasten x 100%	80,0%	80,8%	80,2%	81,3%	78,3%	78,6%	78,7%
Materiële lasten	materiële lasten / totale lasten x 100%	20,0%	19,2%	19,8%	18,7%	21,7%	21,4%	21,3%
Personele lasten								
<i>Kostensoorten</i>								
Lonen en salarissen	lonen en salarissen / personele lasten x 100%	73,6%	74,3%	72,1%	73,5%			
Sociale lasten	sociale lasten + pensioenlasten / personele lasten x 100%	20,6%	18,5%	20,7%	20,2%			
Overig	overige personele lasten / personele lasten x 100%	5,8%	7,2%	7,2%	6,3%			
Materiële lasten								
Afschrijvingen	afschrijvingen / materiële lasten x 100%	14,0%	14,0%	13,4%	12,9%			
Huisvestingslasten	huisvestingslasten / materiële lasten x 100%	26,5%	27,6%	25,4%	26,7%			
Overige materiële lasten	overige materiële lasten / materiële lasten x 100%	59,5%	58,4%	61,1%	60,4%			
RISICOMANAGEMENT EN AFHANKELIJKHEID								
Voorzieningenniveau	voorzieningen / totale baten x 100%	7,3%	9,4%	10,5%	9,7%	6,0%	6,6%	7,6%
Eigen vermogenniveau	eigen vermogen / totale baten x 100%	26,7%	27,2%	26,4%	26,8%	26,7%	25,1%	-
Afhankelijkheid Rijksbijdrage	Rijksbijdrage / totale baten x 100%	94,8%	95,5%	95,4%	95,5%	93,2%	93,7%	94,4%
INVESTERINGEN								
Investeringsniveau inventarissen en apparatuur	Investeringsniveau inventarissen en apparatuur / totale baten x 100%	1,3%	1,2%	1,8%	2,2%	2,2%	1,9%	2,2%

A.3 GRAFIEKEN

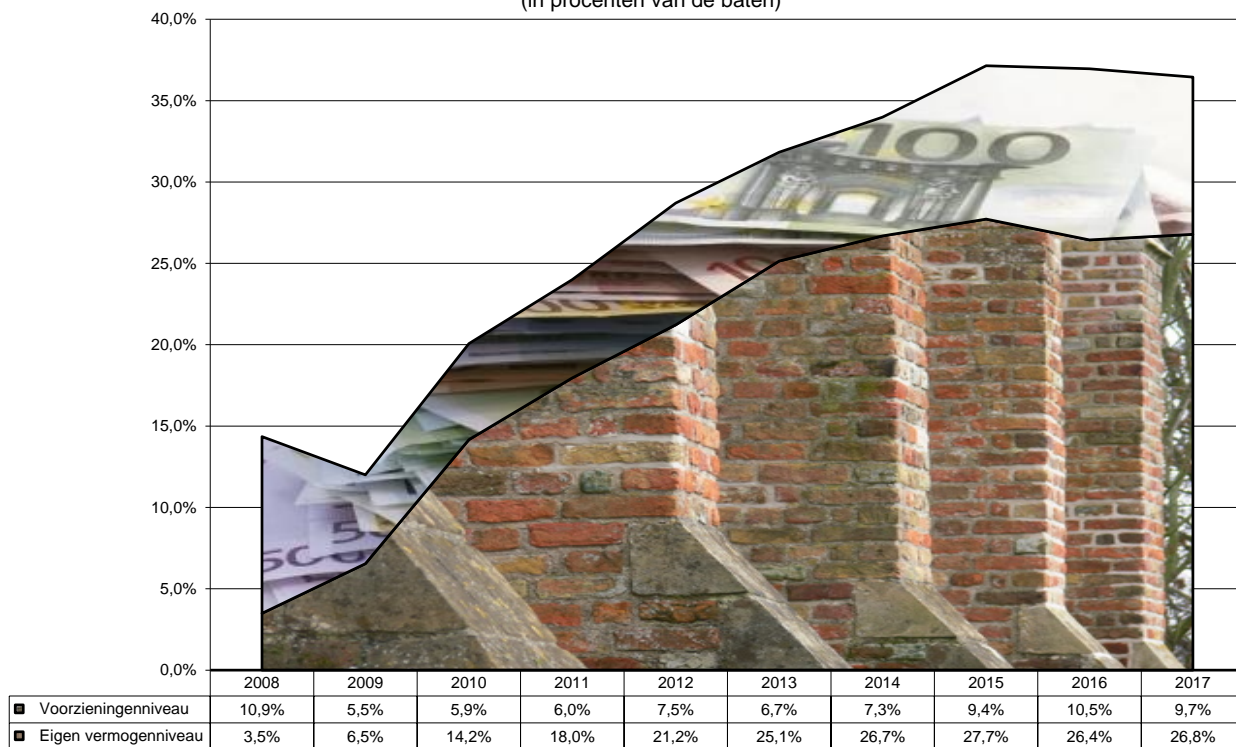
Hieronder staan drie grafieken. Naar deze grafieken wordt verwezen in het bestuursverslag. De grafieken geven het verloop van bepaalde kengetallen.

Grafiek 1: Liquiditeit en solvabiliteit

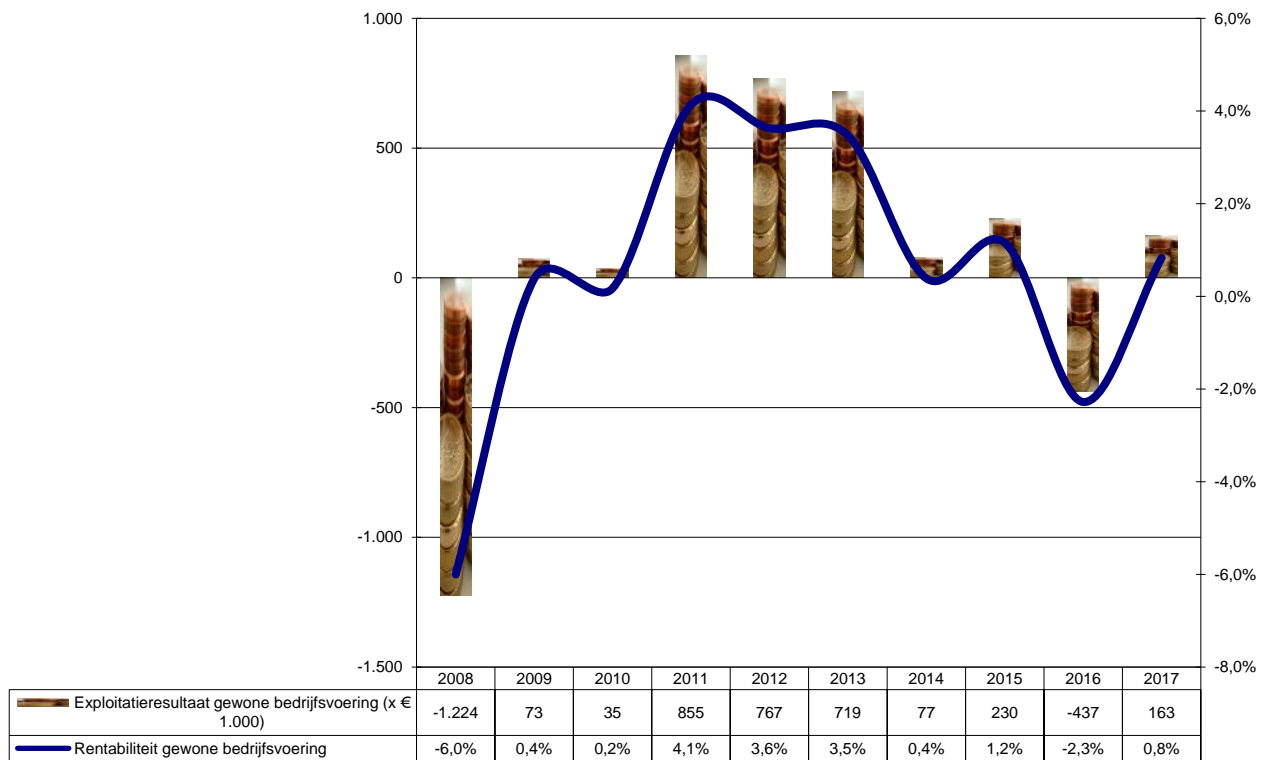

Grafiek 2: Voorzeningen en eigen vermogen

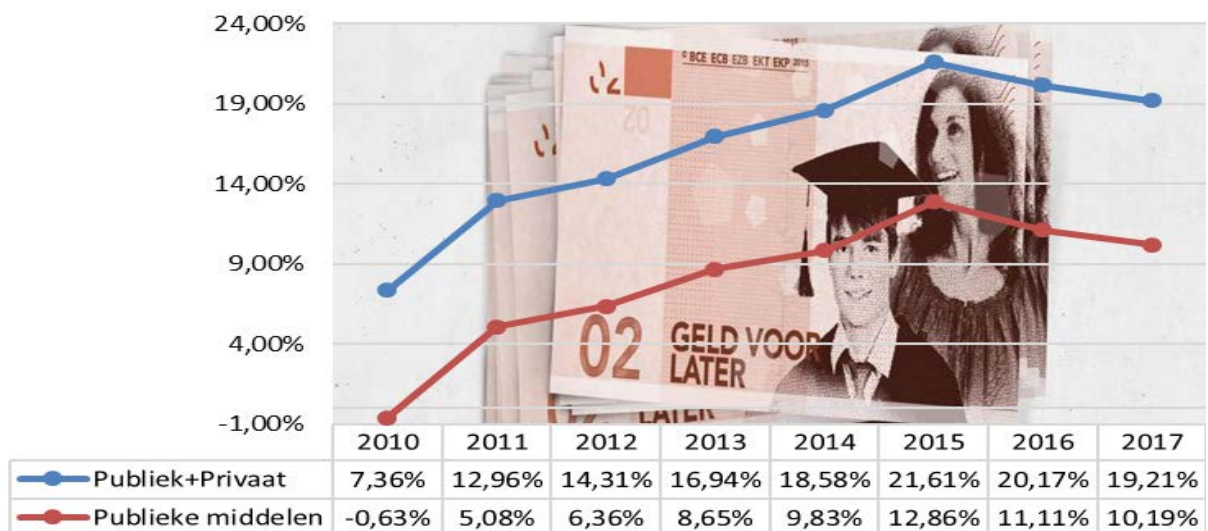
(in procenten van de baten)

Grafiek 3: Exploitatieresultaat en rentabiliteit gewone bedrijfsvoering

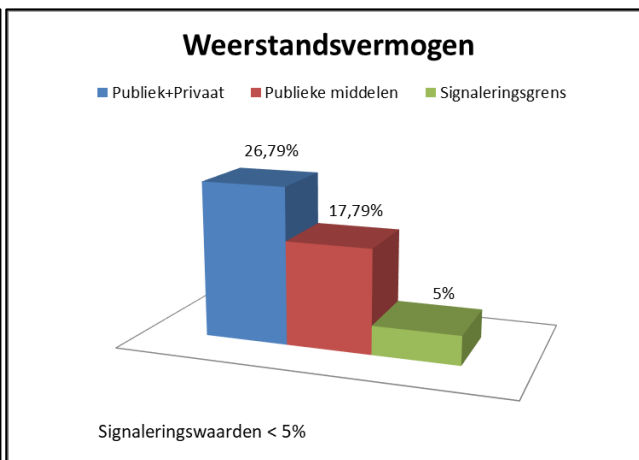
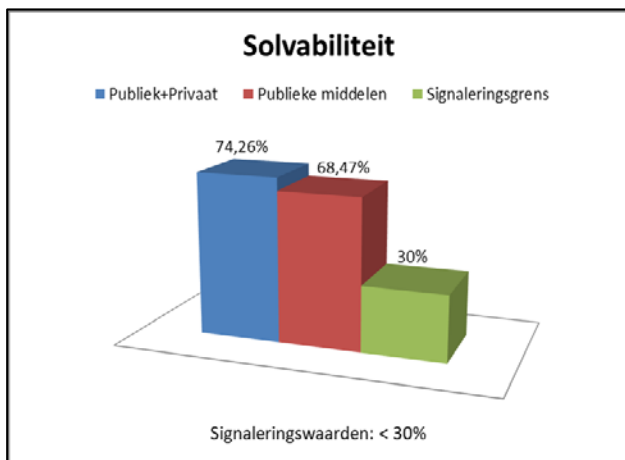

Grafiek 4: Financiële buffer

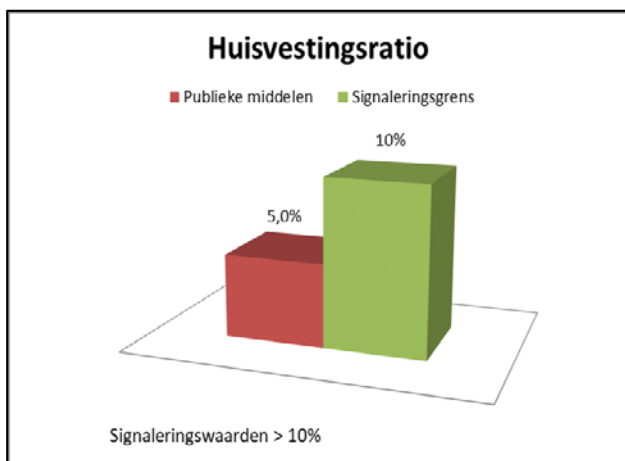
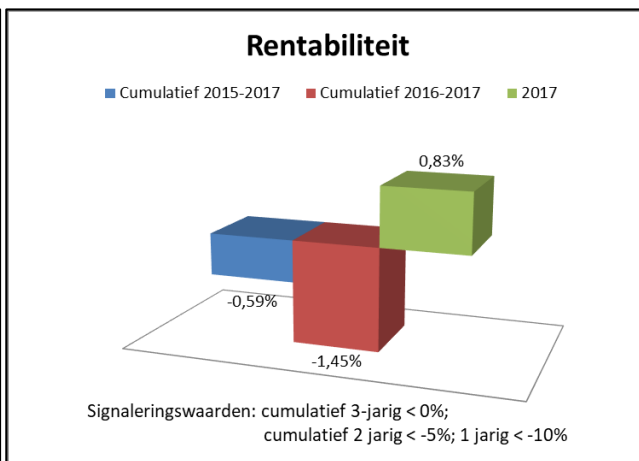
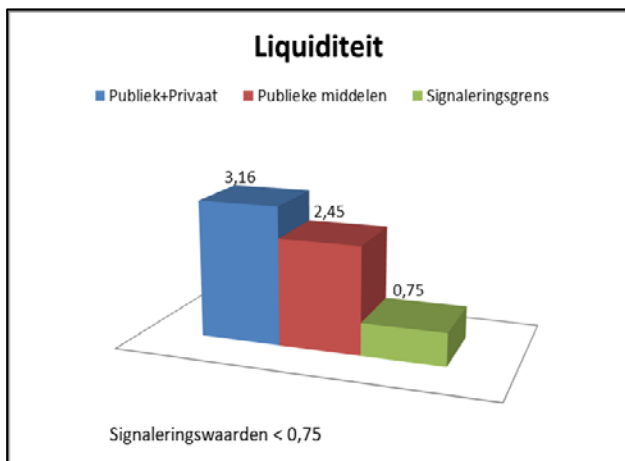

Kengetallen bij het toezicht door de Onderwijsinspectie op de financiële continuïteit

Vermogensbeheer

Budgetbeheer

B Jaarrekening

Naam: Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Alkmaar en omstreken
Rechtsvorm: Stichting
Vestigingsadres: Mandenmakerstraat 11, Alkmaar
KvK nummer: 41241510

B.1.1 BALANS

(na resultaatbestemming)

1 Activa

	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
Vaste Activa		
1.2 Materiële vaste activa	<u>1.781.029</u>	<u>1.819.957</u>
Totaal vaste activa	<u>1.781.029</u>	<u>1.819.957</u>
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	382.383	325.210
1.6 Effecten	405.448	387.022
1.7 Liquide middelen	<u>7.019.777</u>	<u>7.106.961</u>
Totaal vlottende activa	<u>7.807.608</u>	<u>7.819.193</u>
Totaal activa	<u>9.588.637</u>	<u>9.639.150</u>

2 Passiva

	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
2.1 Eigen Vermogen	5.233.605	5.070.906
2.2 Voorzieningen	1.887.297	2.016.184
2.4 Kortlopende schulden	<u>2.467.735</u>	<u>2.552.060</u>
Totaal passiva	<u>9.588.637</u>	<u>9.639.150</u>

B.1.3 Kasstroomoverzicht

	2017 EUR	2016 EUR
Saldo Baten en Lasten	139.515	-459.948
<i>Aanpassing voor:</i>		
Afschrijvingen (pagina 45, 1.2.2)	468.373	521.553
Mutaties voorzieningen (pagina 47, 2.2)	144.070	144.070
<i>Veranderingen in vlottende middelen</i>		
Vorderingen (pagina 45, 1.5)	-57.173	-112.010
Effecten (pagina 46, 1.6.3)	-18.426	-2.773
Schulden (pagina 48, 2.4)	-84.325	108.347
<u>Totaal kasstroom uit bedrijfs-operaties</u>	<u>199.239</u>	<u>199.239</u>
Ontvangen interest (pagina 58, 5.)	4.758	20.245
Betaalde interest -/-	-	-
Mutaties overige financiële vaste activa en beleggingen (pagina 58)	18.426	2.773
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</u>	<u>342.261</u>	<u>222.257</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa (pagina 45, 1.2)	-429.445	-341.935
Desinvesterings in materiële vaste activa	-	-
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	<u>-429.445</u>	<u>-341.935</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossing langlopende schulden	-	-
<u>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>	<u>=</u>	<u>=</u>
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>-87.184</u>	<u>-119.678</u>
<i>Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:</i>		
Stand per 1 januari	7.106.961	7.226.639
Mutatie boekjaar	<u>-87.184</u>	<u>-119.678</u>
Stand per 31 december	<u>7.019.777</u>	<u>7.106.961</u>

B.2 TOELICHTING OP DE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

1 Algemene toelichting

1.1 *Activiteiten*

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

1.2 *Stelselwijzigingen*

In 2017 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

1.3 *Schattingswijzigingen*

In 2017 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

1.4 *Verbonden partijen*

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.5 *Toelichting op het kasstroomoverzicht*

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

1.6 *Schattingen*

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, Titel 9 Boek 2 BW, Hoofdstuk 660 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de stellige uitspraken van de overige hoofdstukken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving en met de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3 Materiële vaste activa

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur, of lagere bedrijfswaarde. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar paragraaf 2.4.

De inventarissen en apparatuur worden afgeschreven in 4, 5, 10 en 15 jaar. Alleen activa met een verkrijgingsprijs van € 500 en hoger worden geactiveerd.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de gebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het toekomstig onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

2.4 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

De opbrengstwaarde is vastgesteld met behulp van de bepalingen van de actieve markt. Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de

desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Er heeft geen bijzondere waardevermindering van vaste activa plaatsgevonden.

2.5 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van effectieve rente ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

2.6 Effecten

De eerste waardering en vervolgwaaardering van effecten vindt plaats tegen reële waarde indien de effecten opgenomen zijn onder vlottende activa, en worden aangehouden voor handelsdoeleinden. Waardeveranderingen van deze effecten worden direct verwerkt in de staat van baten en lasten. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de effecten worden direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

Indien effecten niet worden aangehouden voor handelsdoeleinden en de marktwaarde van deze effecten niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Effecten als onderdeel van de vlottende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

2.7 Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden (gewaardeerd tegen nominale waarde).

2.8 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve, een bestemmingsreserve publieke middelen en een bestemmingsreserve private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Bestemmingsreserve uitgesteld Bapo-verlof

Het saldo per 31 december 2017 bedraagt € 55.450 en is bedoeld voor het financieren van de kosten van opname van uitgesteld Bapo-verlof.

Bestemmingsreserve (privaat)

Het saldo per 31 december 2017 bedraagt € 1.761.000 en is bedoeld voor niet gesubsidieerde uitgaven.

Per 1 januari 2010 is de Stichting Jan Arentsz opgeheven. Het vermogen is per die datum overgedragen aan de Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Alkmaar e.o.

2.9 Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorziening onderhoud gebouw

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Voorziening Jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijf kans. Bij het contant maken is de risicovrije reële discontovoet in maatschappelijke kosten-baten analyses voor investeringsprojecten ad. 2,5 % (2016 2,5%) als disconteringsvoet gehanteerd.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Voorziening Spaarverlof

De voorziening is gevormd voor verplichtingen aan werknemers die sparen voor verlof en dit in de toekomst opnemen. De minimale spaartermijn bedraagt 4 en de maximale spaartermijn bedraagt 12 jaar.

Voorziening Wachtgelden

De voorziening is gevormd voor toekomstige wachtgeldverplichtingen voor geheel of gedeeltelijk afgevoeid personeel. De verplichtingen betreffen 25% van de werkloosheidsuitkeringen door UWV en 25% van de bovenwettelijke uitkeringen door Loyalis. 75% van de sectorale uitkeringslasten wordt collectief over de sector Voortgezet Onderwijs omgeslagen op basis van de normatieve Rijksvergoeding en jaarlijks door het Ministerie van OCW verrekend.

Voorziening Langdurig zieken

De voorziening voor langdurig zieken heeft betrekking op verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Vanwege het eigen risicodragerschap voor de Wet Gedeeltelijke Arbeidsongeschiktheid (WGA) worden tevens deze verplichtingen opgenomen.

Voorziening Levensfase Bewust Personeelsbeleid

De voorziening is gevormd voor duurzame inzetbaarheid in het kader van Levensfase Bewust Personeelsbeleid. De nieuwe cao-afspraken per 1 augustus 2014 bieden de mogelijkheid om een spaartegoed op te bouwen dat eerst later tot opname van doorbetaald verlof zal leiden. De verplichtingen betreffen de geïnventariseerde verlofuren per 31 december 2017 rekening houdend met de blijf kans.

2.10 Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

2.11 Leasing

Operationele leasing

Bij de instelling kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de instelling ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

2.12 Financiële instrumenten

De effecten opgenomen onder de financiële vaste activa en de vlottende activa, alsmede derivaten met een onderliggende beursgenoteerde waarde worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

3.1 Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

3.2 Opbrengstverantwoording

Verlenen van diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

3.3 Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

3.4 Overige overheidsbijdragen en subsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief als onderdeel van de afschrijvingen of als baat verwerkt in de staat van baten en lasten.

3.5 Overige baten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten.

3.6 Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkinggraad lager is dan 110% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Naast de premiebetalingen bestaan er geen andere verplichtingen.

De beleidsdekkinggraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2017 is 104,4%.

ABP werd in 2008 zwaar geraakt door de crisis op de financiële markten. Daarom hebben ze toen een herstelplan opgesteld. Hierin staat wat ze doen om de financiële situatie binnen 5 jaar te verbeteren. Dit plan is goedgekeurd door De Nederlandsche Bank, de toezichthouder van de Nederlandse pensioenfondsen.

De belangrijkste punten uit het herstelplan zijn:

- Zolang de dekkinggraad lager is dan 110% worden de pensioenen niet aangepast aan de loonontwikkeling.
- De premie moet minimaal kostendekkend zijn en bij een lage dekkinggraad (dekkingstekort) bijdragen aan herstel van het fonds. Om de financiële positie te verbeteren, geldt er een tijdelijke herstelopslag op de premie voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen.
- Het beleggingsbeleid is aangepast waardoor het beleggingsrisico lager is.
- In het herstelplan is ruimte opgenomen om tegenvallers op te vangen. Als het herstel trager verloopt dan verwacht, kan het ABP bijvoorbeeld korten op de pensioenen.

3.7 Afschrijvingen materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

3.8 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Waardeveranderingen van de volgende financiële instrumenten worden rechtstreeks verwerkt in de winst en verliesrekening:

Aangehouden eigen vermogensinstrumenten die beursgenoteerd zijn.

4 Financiële instrumenten en risicobeheersing

4.1 Marktrisico

Prijrsrisico

De instelling loopt risico's ten aanzien van de waardering van effecten, opgenomen onder vlottende activa. De instelling beheert het marktrisico door stratificatie aan te brengen in de portefeuille, en limieten te stellen.

Rente-en kasstroomrisico

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder liquide middelen) en rentedragende kortlopende schulden.

Voor schulden met variabele renteaftspraken loopt de instelling risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende schulden loopt de instelling risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. De instelling heeft geen significante risico's.

4.2 Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

De instelling heeft vorderingen verstrekt aan participanten en instellingen waarin wordt deelgenomen. Bij deze partijen is geen historie van wanbetaling bekend.

4.3 Liquiditeitsrisico

De instelling heeft geen kredietfaciliteit. Er zijn geen significante risico's.

B.2.1 Toelichting op de balans

Vaste activa

1.2 Materiële vaste activa

1.2.2	Inventaris en apparatuur	Aanschaf	Afschrijving	Boekwaarde	Investerin-	Aanschaf-	Afschrijving	Afschrij-	Aanschaf	Afschrijving	Boekwaarde
		Prijs	Cumulatief	01-01-2017	gen	prijs des-	Cumulatief	vingen	Prijs	cumulatief	31-12-2017
		01-01-2017	01-01-2017	01-01-2017	gen	investe-	desinveste-	vingen	31-12-2017	31-12-2017	31-12-2017
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
	Materiële vaste activa	5.353.323	4.073.934	1.279.389	390.408	129.090	129.090	386.363	5.614.641	4.331.207	1.283.434
	v.d.Meij Col-lege	1.088.666	548.098	540.568	39.037	-	-	82.010	1.127.703	630.108	497.595
	Materiële vaste activa	6.441.989	4.622.032	1.819.957	429.445	129.090	129.090	468.373	6.742.344	4.961.315	1.781.029

De investeringen ad € 429.445 bestaan voor € 214.512 uit uitbreidingsinvesteringen.

Vorderingen

1.5 Vorderingen

		31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
1.5.1	Debiteuren	118.935	65.439
1.5.2	OC&W	-	-
1.5.6	Overige overheden	10.256	11.875
1.5.7	Overige vorderingen	12.983	27.545
1.5.8	Overlopende activa	240.209	220.351
	Vorderingen	382.383	325.210
	Uitsplitsing		
1.5.7.1	Personeel	-	-
1.5.7.2	Renten	4.758	15.015
1.5.7.3	Overige	8.225	12.530
	<u>Overige vorderingen</u>	<u>12.983</u>	<u>27.545</u>
1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	240.111	219.869
1.5.8.2	Overige overlopende activa	98	482
	<u>Overlopende activa</u>	<u>240.209</u>	<u>220.351</u>

De toename van 1.5.1 Debiteuren wordt veroorzaakt door vorderingen met betrekking tot detacheringen onderwijzend personeel. 1.5.6 betreft vorderingen in het kader van Passend Onderwijs. De toename van diverse vooruitbetaalde kosten zorgt voor de stijging van 1.5.8. Overlopende activa.

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

Effecten & Liquide middelen

1.6 Effecten

	Boekwaarde 01-01-2017 EUR	Inv- ste- ringen EUR	Desin- veste- ringen EUR	Waarde mutatie EUR	Boekwaarde 31-12-2017 EUR
1.6.3 Overige effecten	387.022	6.525	-	11.901	405.448
<u>Effecten</u>	387.022	6.525	-	11.901	405.448

Onder overige effecten is een mixfonds van private middelen opgenomen. De investeringen betreft de herbelegging van dividend. Het bedrag ad. € 405.448 is de gezamenlijke reële waarde van ter beurze genoteerde overige effecten. Dit fonds staat ter vrije beschikking van de instelling.

1.7 Liquide middelen

	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
1.7.1 Kasmiddelen	4.294	3.331
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	7.015.483	7.103.630
<u>Liquide middelen</u>	7.019.777	7.106.961

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking.

1.8 Toelichting bij het kasstroomoverzicht

Onder de ontvangsten uit operationele activiteiten in de kasstroom uit operationele activiteiten is een ontvangst van € 18.426 begrepen uit hoofde van effecten.

Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2017 geldmiddelen zijn opgeofferd. Van de totale investeringen van € 429.445 kan een bedrag van ongeveer € 214.512 worden aangemerkt als uitbreidingsinvesteringen.

Eigen vermogen

2.1 Eigen Vermogen

	Stand per 01-01-2017 EUR	Resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Stand per 31-12-2017 EUR
2.1.1 Algemene reserve	3.260.462	156.693	-	3.417.155
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	68.444	-12.994	-	55.450
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)	1.742.000	19.000	-	1.761.000
<u>Eigen vermogen</u>	5.070.906	162.699	-	5.233.605
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek) Uitgesteld Bapo-verlof	68.444	-12.994	-	55.450

2.1.3. In verband met de anti-oppot eis is het schenkingsvermogen vanaf 1 januari 2010 van de private reserve tot en met 2016 geïndexeerd met het inflatiecijfer. In 2017 is het gerealiseerde rendement toegevoegd. Dit is lager dan het inflatiecijfer 2017 (1,4%).

Voorzieningen

2.2 Voorzieningen

	Stand per 01-01-2017	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2017	Looptijd <1 jaar	Looptijd 1-5 jaar	Looptijd > 5 jaar
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	1.011.690	216.150	234.283	59.722	933.835	210.525	592.310	131.000
2.2.3 Onderhoudsvoorziening	1.004.494	130.000	106.270	74.762	953.462	61.588	439.307	452.567
<u>Voorzieningen</u>	2.016.184	346.150	340.553	134.484	1.887.297	272.113	1.031.617	583.567
2.2.1.1 Voorziening Spaarverlof	72.854	1.430	36.449	-	37.835	4.525	33.310	-
2.2.1.2 Voorziening Jubilea	200.460	36.051	32.511	-	204.000	21.000	101.000	82.000
2.2.1.3 Voorziening Wachtgeld	37.150	10.000	13.810	7.340	26.000	11.000	15.000	-
2.2.1.4 Voorziening Langdurig zieken	385.900	42.000	119.518	52.382	256.000	96.000	131.000	29.000
2.2.1.5 Voorziening LBP	315.326	126.669	31.995	-	410.000	78.000	312.000	20.000
<u>Personeelsvoorzieningen</u>	1.011.690	216.150	234.283	59.722	933.835	210.525	592.310	131.000

De voorziening Jubilea is tegen contante waarde opgenomen. De overige voorzieningen tegen nominale waarde.

2.2.1

De voorziening Wachtgeld is gevormd voor toekomstige wachtgeldverplichtingen voor geheel of gedeeltelijk afgevoerd personeel. De verplichtingen betreffen 25% van de werkloosheidsuitkeringen door UWV en 25% van de bovenwettelijke uitkeringen door Loyalis. Door wachtgeldverplichtingen als gevolg van ontslagen personeel is € 10.000 toegevoegd. Daarbij worden verplichtingen in acht genomen van de komende drie jaar.

Voor de lasten van langdurig zieken is € 42.000 aan de voorziening toegevoegd. Dit betreft zowel de lasten ziekteverlof tijdens dienstverband als de lasten vanwege het eigen risicodragerschap voor de Wet Gedeeltelijke Arbeidsongeschiktheid. De vrijval wordt veroorzaakt door een wijziging van gedeeltelijk naar volledig arbeidsongeschiktheid.

De voorziening Levensfase Bewust Personeelsbeleid (LBP) is gevormd voor duurzame inzetbaarheid personeel. De regeling biedt de mogelijkheid om een spaartegoed op te bouwen dat eerst later tot opname van doorbetaald verlof zal leiden. De verplichtingen betreffen de geïnventariseerde verlofuren per 31 december 2017 rekening houdend met de blijf kans.

2.2.3

De vrijval ad. € 74.762 betreft lagere kosten dan gepland voor schilderwerk € 19.189, voegwerk en impregneren gevel € 7.902, buitencamera systeem € 33.558, inrichting € 9.483 en diverse overige werkzaamheden € 4.630.

Kortlopende schulden

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
2.4.1 Kredietinstellingen	-	-
2.4.3 Crediteuren	338.560	160.877
2.4.4 OCW	-	-
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	681.153	717.991
2.4.8 Schulden ter zake van pensioenen	190.340	163.247
2.4.9 Overige kortlopende schulden	39.135	193.366
2.4.10 Overlopende passiva	1.218.547	1.316.579
<u>Kortlopende schulden</u>	2.467.735	2.552.060
2.4.7.1 Loonheffing	503.002	545.357
2.4.7.2 Omzetbelasting	6.437	2.188
2.4.7.3 Premies sociale verzekeringen	171.714	170.446
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>	681.153	717.991
2.4.9.2 Overige	156.837	193.366
<u>Overige kortlopende schulden</u>	156.837	193.366
2.4.10.2 Vooruitontvangen subsidies OC&W geoormerkt	69.703	79.016
2.4.10.5 Vakantiegeld en -dagen	553.556	552.718
2.4.10.6 Accountants- en administratiekosten	19.663	16.033
2.4.10.8 Overige	575.625	668.812
<u>Overlopende passiva</u>	1.218.547	1.316.579

Het verschil van 2.4.3 Crediteuren wordt voornamelijk veroorzaakt door het verantwoord van € 124.158 per 31-12-2016 onder 2.4.9. Deze overige kortlopende schulden dalen tevens door een lager aantal uit te betalen uren aan onderwijs ondersteunend personeel.

Per 31 december 2017 is opgenomen onder 2.4.10.2 een vooruitontvangen subsidie lerarenbeurs studieverlof ad. € 41.553 (31-12-2016 € 51.838), subsidie opleidingstraject vmbo leraren ad. € 4.150 en een subsidie doorstroomprogramma PO-VO van € 24.000.

In 2.4.10.8 is verantwoord het saldo € 84.395 (31-12-2016 € 83.068) van het project opleiden in de school en academische opleidingsschool en het saldo van het project versterking samenwerking lerarenopleidingen € 217.433 (31-12-2016 € 291.576). De werkzaamheden van dit laatste project zijn afgerond. De verantwoording hiervan is ingediend bij OCW, maar ten tijde van de opmaak van de jaarrekening nog niet vastgesteld. Voorzichtigheidshalve is de niet bestede subsidie daarom opgenomen onder overlopende passiva. Er is € 160.973 vooruitontvangen aan ouderbijdragen voor werkweken, excursies en activiteiten en overige € 95.417. Per saldo is de afname € 93.187. Tevens is hier opgenomen de vooruitontvangen subsidie 2017 Voortijdig School Verlaten (VSV) ad. € 17.407 (31-12-2016 € 17.378).

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar. De reële waarden van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

Overzicht op grond van de Wet overige OCW-subsidies

Model G

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m ver-slagjaar	Prestatie afgerond
	Kenmerk	Datum	EUR	EUR	Ja/Nee
Versterking samen-werking lerarenoplei-dingen en scholen	MUO/2013/45313U	17-12-2013	519.980	519.980	Ja
Lerarenbeurs, verlof	2016/2/246746	20-7-2016	87.779	87.779	Ja
Lerarenbeurs, verlof	2016/2/358172	30-9-2016	1.086	1.086	Ja
Lerarenbeurs, verlof	2017/2/539310	20-9-2017	77.234	77.234	Nee
Lerarenbeurs, verlof	2017/2/672328	21-11-2017	-6.000	-6.000	Nee
LerarenOntwikk.Fonds	LOF15-0069	1-12-2015	46.461	46.461	Ja
Lente- en zomerschool	LENZO17029/1185797	9-5-2017	29.500	29.500	Ja
Opl.traj. vmbo leraren	KOVL17011-1144323	24-3-2017	5.000	5.000	Ja
Opl.traj. vmbo leraren	KOVL17202	31-8-2017	4.150	4.150	Nee
Doorstroomprog.po-vo	DPOVO17064	20-12-2017	48.000	24.000	Nee
Totaal			813.190	789.190	

B.2.2. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Vordering op OC&W

Dit betreft de vordering 'vereenvoudiging bekostiging' als gevolg van de invoering van de lumpsum-bekostiging. In verband met het voorwaardelijke karakter van de vordering op het ministerie van OCW is deze in de balans niet gewaardeerd. Per 31 december 2007 was dit € 942.870.

Contracten huur kopieermachines

Er is een overeenkomst afgesloten voor de huur van print- en kopieerapparatuur. De overeenkomst is ingegaan op 1 januari 2014 en eindigt op 1 januari 2019. Per 31 december 2017 is de verplichting € 17.364 (< 1 jaar € 17.364, >1 jaar - < 5 jaar € -).

Schoonmaakcontracten

Ten behoeve van schoonmaakwerkzaamheden is een overeenkomst afgesloten. De overeenkomst is ingegaan per 9 mei 2017 en loopt door tot 9 mei 2018 met stilzwijgende verlenging tot uiterlijk 9 mei 2019. Zes maanden vóór het einde van de lopende contractperiode, uiterlijk 8 november 2017, dient beëindiging van de verlenging van een jaar te worden bevestigd. Dit heeft niet plaatsgevonden. Het contract loopt daarom door tot 9 mei 2019. Het verschuldigd bedrag per 31 december 2017 bedraagt € 359.645 (<1 jaar € 267.309, >1 jaar - < 5 jaar € 92.336).

Contract Service onderhoud lift

Voor service-onderhoud is een contract afgesloten ten behoeve van de lift Mandenmakerstraat gebouw F.

De overeenkomst is ingegaan op 14 augustus 2003 en loopt door tot 14 augustus 2023. Het verschuldigd bedrag per 31 december 2017 bedraagt € 29.378 (< 1 jaar € 4.896, >1 jaar - < 5 jaar € 19.585, > 5 jaar € 4.897).

Huurcontract De Binding Gemeente Langedijk

Met de gemeente Langedijk is een overeenkomst afgesloten voor het gebruik van het gebouw De Binding, Bosgroet 14 te Zuid-Scharwoude. De overeenkomst is aangegaan voor onbepaalde duur, ingaande op 1 januari 2008. De gebruikersvergoeding wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met het percentage 'aanpassing huurbedragen' dat jaarlijks door de gemeente wordt vastgesteld. Eens in de vijf jaar worden de werkelijke kosten van de componenten van de gebruikersvergoeding uit bijlage 2 onderzocht en, na overleg met gebruikers en huurders, aangepast. Vanwege interne verbouwingen voor het eerst per 1 januari 2018. Door vertraging van de verbouwingen is de datum van aanpassing opgeschoven naar 1 januari 2019.

Het verschuldigde bedrag per 31 december 2017 tot en met de evaluatiedatum 31 december 2018 bedraagt € 185.126. (< 1 jaar € 185.126).

B.2.3. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan na balansdatum.

B.2.4 Toelichting op de staat van baten en lasten

Overheidsbijdragen

3.1 Rijksbijdragen

		2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	17.645.109	17.252.000	17.426.430
3.1.2	Overige subsidies OCW	514.494	537.000	577.549
3.1.3	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdr. SVW	501.509	481.000	284.862
	<u>Rijksbijdragen</u>	18.661.112	18.270.000	18.288.841

Uitsplitsing

3.1.1.1	OCW, Normvergoeding	15.932.674	15.687.000	15.960.323
3.1.1.2	Nieuwkomers	274.964	122.000	161.280
3.1.1.3	Gratis schoolboeken	713.706	707.000	710.120
3.1.1.4	Prestatiesubs. Voortijdig School Verlaters	25.391	32.000	44.913
3.1.1.5	Prestatiebox middelen	615.870	615.000	478.920
3.1.1.6	Lerarenbeurs	82.504	89.000	70.874
	<u>Rijksbijdragen OCW</u>	17.645.109	17.252.000	17.426.430

3.1.2.1.1	Geormerkte subsidies	61.678	45.000	19.284
3.1.2.2.1	Niet-geormerkte subsidies Opl.school	378.673	362.000	384.310
3.1.2.2.2	Niet-geormerkte subs. academ. Opl.sch.	-	-	41.488
3.1.2.2.3	Niet-geormerkte subs. Samenw.ler.opl.	74.143	130.000	132.467
	<u>Overige subsidies OCW</u>	514.494	537.000	577.549

3.1.3	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdragen	501.509	481.000	284.862
		501.509	481.000	284.862

Analyse verschillen begroting

3.1.1.1	Verhoging met € 245.674 vanwege contractloon ontwikkelingen primaire arbeidsvoorwaarden, premiekostenontwikkeling en overige sociale werkgeverslasten en prijscompensatie 1,47% materiële lumpsum.
3.1.1.2	Toename van € 152.964 door een hogere instroom van nieuwkomers.
3.1.2.	Lager per saldo € 22.506, bestaande uit hogere bijdragen ad.€ 16.673 voor de projecten Opleidingsschool, € 16.678 voor subsidies Lenteschool en opleidingstraject vmbo en lagere bijdragen vanwege van het project Versteving Samenwerking Lerarenopleidingen en Scholen ad.€ 55.857.
3.1.3	De vergoeding neemt toe met € 20.509, voornamelijk door een professionalisering- en een leerlingbegeleidingstraject.

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

		2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
3.2.1	Participatiebudget	-	-	-
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	39.391	42.000	22.359
	<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	39.391	42.000	22.359
	<i>Uitsplitsing</i>			
3.2.2.1	Gemeente Alkmaar verbouwing/renovatie	-	-	-
3.2.2.2	Gemeenten diversen	19.685	16.000	15.200
3.2.2.3	Overige	19.706	26.000	7.159
	<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	39.391	42.000	22.359

Analyse verschillen begroting

- 3.2.2.2 Voor het VMC is van de gemeente Alkmaar € 4.145 ontvangen voor aansluiting op het warmtenet.
- 3.2.2.3 Het verschil ad. € 6.294 wordt voornamelijk veroorzaakt door de beëindiging van werkzaamheden voor de examen commissie van het vak Frans t.b.v. OCW.

Andere baten

3.5 Overige baten

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
3.5.1 Verhuur	12.444	12.000	12.657
3.5.2 Detachering personeel	186.733	126.000	124.538
3.5.5 Ouderbijdragen	481.197	450.000	506.840
3.5.6 Overige	133.788	107.000	195.907
<u>Overige baten</u>	814.162	695.000	839.942

Uitsplitsing

Vrijwillige ouderbijdragen	104.929	100.000	105.667
Ouderbijdragen werkweken, excursies e.d.	309.555	299.000	344.009
Ouderbijdragen overige activiteiten	66.713	51.000	57.164
3.5.5 Ouderbijdragen	481.197	450.000	506.840
Kantineverkopen	68.970	79.000	72.629
Overige personele baten	48.261	24.000	90.068
Diversen	16.557	4.000	33.210
3.5.6 Overige	133.788	107.000	195.907

Analyse verschillen begroting

- 3.5.2 Detachering zorgcoördinator € 28.603, personeel VMC € 27.643 en diversen € 4.487.
- 3.5.5 Vrijwillige ouderbijdragen € 4.929, werkweken, excursies e.d. door stijging van de kosten €10.555, toename overige activiteiten € 15.713.
- 3.5.6 Daling kantineverkopen € 10.030, toename overige personele baten: Lerarenbeurs en VU-trajecten € 13.000, diverse overige projecten € 11.261.
Diversen: van der Meij College € 8.379, overige € 4.178.

Lasten

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen	14.760.444	14.426.000	14.593.750
4.1.2 Overige personele lasten	1.091.195	1.061.000	1.219.989
4.1.3 Af: uitkeringen	-100.165	-50.000	-82.480
<u>Personeelslasten</u>	15.751.474	15.437.000	15.731.259

Uitsplitsing

4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	11.582.379	p.m.	11.672.754
4.1.1.2 Sociale lasten	1.457.554	p.m.	1.463.319
4.1.1.3 Pensioenlasten	1.720.511	p.m.	1.457.677
<u>Lonen en salarissen</u>	<u>14.760.444</u>	<u>14.426.000</u>	<u>14.593.750</u>

Analyse verschillen begroting

4.1.1 Hogere kosten reguliere formatie door stijging van de pensioenpremie, minder dalende formatie onderwijzend personeel dan begroot, per saldo hoger € 311.010; hogere vervangingskosten voor ziekteverlof en zwangerschapsverlof, hogere onttrekkingen voorziening langdurig zieken en voorziening spaarverlof, per saldo hogere lasten € 34.234, totaal verschil € 334.444.

4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	156.428	195.000	326.195
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	267.447	194.000	176.039
4.1.2.3	Overig	667.320	672.000	717.755
	<u>Overige personele lasten</u>	<u>1.091.195</u>	<u>1.061.000</u>	<u>1.219.989</u>

Uitsplitsing

	Werkzaamheden derden	210.946	174.000	180.236
	Scholingskosten	168.082	171.000	186.446
	Diverse andere kosten	288.292	327.000	351.073
4.1.2.3	Overig	667.320	672.000	717.755

	Uitbesteding logistiek boeken	97.500	100.000	94.854
	Diverse werkzaamheden Opleidingsschool	10.004	12.000	18.122
	Diversen	103.442	62.000	67.260
	<u>Werkzaamheden derden</u>	<u>210.946</u>	<u>174.000</u>	<u>180.236</u>

Analyse verschillen begroting

4.1.2.1 Toevoegingen onder aftrek van vrijval, voorzieningen LBP € 16.331, jubilea € -1430, spaarverlof € 949, langdurig zieken € 10.382 en voorziening wachtgeldverplichtingen € 12.340.

4.1.2.2 Hogere lasten voor docenten VMC € 3.870, docent taalklas € 41.647, vervanging roostermaker € 32.722 en overige € 4.792 lager.

4.1.2.3 Hogere lasten werkzaamheden derden volgens specificatie per saldo € 36.946, waarvan € 27.911 project Lenteschool en overige per saldo € 9.035. Lagere lasten voor scholing € 2.918. Diverse andere kosten, lagere kosten voor medische begeleiding € 26.290 en collectief wachtgelduitkeringen € 6.397 en overige lasten per saldo lager € 6.021.

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT)

WNT-verantwoording 2017 Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Alkmaar e.o.

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Alkmaar e.o. van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor het voortgezet onderwijs, plafond € 181.000.

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Alkmaar e.o is € 141.000, klasse D, 9 complexiteitspunten. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van de raad van toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	D. Bruinzeel
Functiegegevens	college van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.484
Beloningen betaalbaar op termijn	17.225
<i>Subtotaal</i>	140.709
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	141.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	140.709
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.122
Beloningen betaalbaar op termijn	14.720
Totale bezoldiging 2016	137.842

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen (*vermelding alle toezichthouders*)

<i>bedragen x € 1</i>	G.F. Ruiten	J.F.M. Feldberg	L.A.J. Mulders	C.P.A. Mosch
Functiegegevens	Voorzitter R.v.T.	Lid R.v.T.	Lid R.v.T.	Lid R.v.T.
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1- 31/12	1/1- 31/12	1/1- 31/12	1/1- 31/12
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	-	2.500	-	3.300
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	-	2.500	-	3.300
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.150	14.100	14.100	14.100
-/- Onverschuldigd bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	-	2.500	-	3.300
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 – 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	-	2.500	-	3.300
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	-	2.500	-	3.300

<i>bedragen x € 1</i>	S. Vermeulen	P.G. Wemmers	I.M.C. Verweel-Stokman
Functiegegevens	Lid R.v.T.	Lid R.v.T.	Lid R.v.T.
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1- 31/12	19/5- 31/12	-
Bezoldiging	3.300	-	-
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	3.300	-	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	14.100	8.769	-
-/- Onverschuldigd bedrag	N.v.t.	N.v.t.	-
Totale bezoldiging	3.300	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	-
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 – 31/12	-	1/1- 16/7
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	3.300	-	1.925
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	3.300	-	1.925

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2017 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

4.2	Afschrijvingen	2017	Begroting	2016
		EUR	2017 EUR	EUR
4.2.2	Materiële vaste activa	468.293	484.000	521.193
	Afschrijvingen	468.293	484.000	521.193

Een bedrag ad. € 80, de opbrengst van afgeschreven computerapparatuur, is verantwoord onder afschrijvingen.

Analyse verschillen begroting

4.2.2 Van de begrote investeringen is € 23.621 niet gerealiseerd. De afschrijvingslasten zijn voornamelijk door de timing van de aanschaffingen lager.

4.3	Huisvestingslasten	2017	Begroting	2016
		EUR	2017 EUR	EUR
4.3.1	Huur	72.462	80.000	72.902
4.3.3	Onderhoud	233.572	316.000	259.377
4.3.4	Energie en water	199.639	194.000	203.401
4.3.5	Schoonmaakkosten	378.905	375.000	368.481
4.3.6	Heffingen	12.735	14.000	13.596
4.3.7	Overige	70.842	70.000	69.368
	Huisvestingslasten	968.155	1.049.000	987.125

Uitsplitsing

	Renovatie, aanpassing gebouw	16.074	22.000	-
	Dotatie onderhoud gebouw	55.238	130.000	65.161
	Overige onderhoud	162.260	164.000	194.216
4.3.3	Onderhoud	233.572	316.000	259.377

Analyse verschillen begroting

4.3.3 Ten gunste van de dotatie onderhoud is in mindering gebracht € 74.762. De vrijval betreft geplande werkzaamheden van het onderhoudsplan voor gevelafwerking € 7.902, terreincamerasysteem € 33.558, schilderwerk € 19.189, inrichting € 9.483 en overige € 4.630. Het restant niet benodigd onderhoud bedraagt € 7.666.

4.4 Overige lasten

4.4	Overige lasten	2017	Begroting	2016
		EUR	2017 EUR	EUR
4.4.1	Administratie en beheerslasten	565.465	587.000	561.067
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	687.012	792.000	787.858
4.4.4	Overige	934.751	968.000	1.022.588
	Overige lasten	2.187.228	2.347.000	2.371.513

Uitsplitsing

	Administratie en beheer	446.415	459.000	435.179
	Algemene kosten	119.050	128.000	125.888
4.4.1	Administratie en beheerslasten	565.465	587.000	561.067

Analyse verschillen begroting

- 4.4.1 De daling ad. € 21.535 van de kosten van administratie en beheer wordt veroorzaakt door lagere verzendkosten ad. € 2.593, telecommunicatie € 3.243, de kosten voor software, infrastructuur, overige i.c.t. lasten € 16.916 en een stijging van de overige lasten administratie en beheer ad. € 10.167.

Van de algemene kosten zijn de tonerkosten gedaald met € 1.690, de kantinekosten met € 9.372 en overige toegenomen met € 2.112, totale daling € 8.950.

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
Digitale leermiddelen en boeken	276.730	368.000	373.078
Rijkssubsidie VAVO-leerlingen	128.561	162.000	138.637
Overige	281.721	262.000	276.143
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	687.012	792.000	787.858

Analyse verschillen begroting

- 4.4.2 Aan digitale leermiddelen en boeken is € 91.270 minder uitgegeven. De aanschaf van deze middelen is afhankelijk van een vijfjarige levenscyclus. Uitgestelde aanschaffingen zijn voornamelijk de oorzaak van de lagere lasten.

Er zijn minder VAVO-leerlingen dan begroot. De doorbetaling van Rijkssubsidies aan ROC's is daarom € 33.439 lager.

De kosten van onderhoud en klein inventaris zijn € 13.886 hoger dan begroot. Aan overige middelen is per saldo € 5.835 meer uitgegeven.

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
Partners Opleiden in school	249.230	225.000	255.035
Partners verdieping ac. Opleidingsschool	-	45.000	23.125
Partners Samenwerk.Lerarenopleidingen	74.143	122.000	119.535
Overige kosten	611.378	576.000	624.893
4.4.4 Overige	934.751	968.000	1.022.588

Analyse verschillen begroting

- 4.4.4 De doorbetalingen aan de deelnemers van de projecten Opleiden in de school en Samenwerking Lerarenopleidingen en Scholen is per saldo € 68.627 lager. Deze doorbetalingen hebben geen effect op het resultaat.

De overige kosten nemen toe met € 35.378. Daarvan is € 18.632 van werkweken, excursies etc. Omdat voor deze activiteiten een ouderbijdrage is betaald, wordt het resultaat niet beïnvloed. Het restant, per saldo ad.€ 14.617 kan worden toegeschreven aan een grote diversiteit overige leerlingactiviteiten.

Accountantshonoraria	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
Controle van de jaarrekening school	32.549	32.000	25.745
Andere controle werkzaamheden van de jaarrekening; Overdracht dossier	1.028	-	-
Overige controle werkzaamheden	-	-	-
Fiscale advisering	-	-	-
Andere niet controle diensten	-	-	-
	33.577	32.000	25.745

Ten behoeve van de overdracht van het dossier is aan de vorige accountant € 1.028 betaald.

Financieel en buitengewoon

5 Financiële baten en lasten

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
5.1 Rentebaten	4.758	11.000	20.245
5.3 Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	18.426	7.000	2.773
5.5 Rentelasten(-/-)	-	-	-
<u>Financiële baten en lasten</u>	<u>23.184</u>	<u>18.000</u>	<u>23.018</u>

De waardeveranderingen financiële vaste activa betreft het rendement van een deel van de private middelen. Het uitgekeerde dividend wordt herbelegd. Door stijgende beurskoersen is het rendement € 11.426 hoger dan begroot. Het resterende rendement van de private middelen bestaat uit een deel van de rentebaten onder 5.1.

B.2.5 Voorstel bestemming saldo baten en lasten

Voorgesteld wordt het resultaat als volgt te verdelen:

	EUR
Toevoeging aan Algemene Reserve	156.693
Onttrekking aan bestemmingsreserve uitgesteld Bapo-verlof	-12.994
Toevoeging aan bestemmingsreserve privaat	19.000
Totaal	<u>162.699</u>

B.2.6 Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2016	Statu- taire zetel	Code activi- teiten	Eigen vermogen 31-12-2017	Resultaat jaar 2016	Art 2: 403 BW	Deel- name	Consoli- datie
				EUR	EUR	Ja/Nee	%	J/N
VMC	coöperatie	Alkmaar	4	-	-	Nee	-	Nee
SWV NK VO/VSO	Vereniging	Alkmaar	4	-	-	Nee	-	Nee

B.2.7 Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2017 waren gemiddeld 214,4 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2016: 216,5). Hiervan zijn er 0 werkzaam in het buitenland (2016: 0).

Directie	6,7 FTE (2016	6,8)
Onderwijzend Personeel	153,4 FTE (2016	155,6)
Overig Personeel	54,3 FTE (2016	54,1)

*Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Alkmaar en omstreken
Alkmaar, 5 juni 2018,
Namens het college van bestuur,*

D. Bruinzeel
Voorzitter

*Alkmaar, 18 juni 2018
Goedgekeurd door de raad van toezicht*

G.F. Ruiten
Voorzitter

C.P.A. Mosch

J.F.M. Feldberg

S. Vermeulen

P.G. Wemmers

L.A.J. Mulders

C Overige gegevens

C.1 Winstbestemming

Het saldo van baten en lasten wordt overeenkomstig het doel van de stichting, het zonder winst-oogmerk in stand houden en bevorderen van christelijk voortgezet onderwijs in Alkmaar en omstreken, toegevoegd of onttrokken aan de reserves.

C.2 Accountantsverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het college van bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Alkmaar en Omstreken

A. Verklaring over de in het bestuursverslag opgenomen jaarrekening 2017

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Alkmaar en Omstreken te Alkmaar gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Alkmaar en Omstreken op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2017;
- (2) de staat van baten en lasten over 2017; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Alkmaar en Omstreken, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR EN DE RAAD VAN TOEZICHT VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten.

Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Breda, 18 juni 2018

MAZARS N.V.

w.g. drs. P.A.J. Hopstaken RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bijlagen

college van bestuur en raad van toezicht met nevenfuncties

college van bestuur

De heer D. Bruinzeel, voorzitter (per 1-8-2011)

raad van toezicht

De heer G.F. Ruiten, voorzitter (per 01-08-2010)

(per 07-05-1998 tot 1-8-2010 voorzitter bestuur)

Functie: - Directeur bij FIMAI BV

Nevenfuncties: - Vice-voorzitter en Penningmeester Stichting 180
- Penningmeester Stichting Vrienden van Pryluky
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Forte Kinderopvang
- Penningmeester ChristenUnie (Landelijk bestuur)
- Burgerraadslid gemeente Langedijk
- Lid auditcommissie gemeente Langedijk
- Voorzitter Stichting Hart voor Heerhugowaard

De heer J.F.M. Feldberg, onderwijskundige zaken (per 28-11-2011)

Functie: - Hoogleraar Data-Driven Business Innovation, School of Business
and Economics, Vrije Universiteit Amsterdam
- Director Amsterdam Center for Business Analytics
- Board member Data Science Alkmaar

Nevenfuncties: - Directeur/Eigenaar Pivot I&E Management BV
- Lid raad van afgevaardigden ONVZ Zorgverzekeraar

De heer C.P.A. Mosch, personeel (per 01-08-2013)

Functie: - Manager Personeel, Juridische & Algemene Zaken bij Bejo Zaden B.V.

Nevenfuncties: - Bestuurder Stichting Seed Valley
- Lid cao-onderhandelingsdelegatie werkgevers Tuinzaadbranche
- Lid Raad van Commissarissen Rabobank Noord-Kennemerland
- Lid bestuur Ondernemersfederatie Schagen
- Lid bestuur Ondernemersfederatie Schagen, sector Industrie & Bedrijven

Mevrouw L.A.J. Mulders, identiteit/levensbeschouwing (per 01-08-2013)

Functie: - projectleider Pre-University College, VU
- Lid visitatiecommissie Diploma Christelijk Basisonderwijs, Verus

Nevenfuncties: - 4 en 5 mei comité 'de Gevallen Hoornblazer', Amstelveld-/Weteringbuurt
Amsterdam
- Redactielid Narthex, tijdschrift voor levensbeschouwing en educatie

Mevrouw S. Vermeulen, communicatie en marketing (per 01-08-2015)

- Functie: - Coördinator Europe Direct Info Centre en Consulent HBO Cultuur bij
Bibliotheek Kennemerwaard
- Zakelijk & Artistiek leider bij Theaterschool Hollands Kroon
 - Zelfstandig ondernemer Kunstig Communiceren (creatie en communicatie)
- Nevenfuncties: - Communicatie Evenementen Commissie Winkel
- Coach jong (theater)talent (14 t/m 21 jaar) richting regulier kunstonderwijs

De heer P.G. Wemmers, juridische zaken (per 19-05-2017)

- Functie: - Advocaat en MfN-registermediator bij Rensen Advocaten te Alkmaar
- Nevenfuncties: - Lid bestuur van de Stichting Permanente Opleiding van de Orde van Advocaten in het
Arrondissement Alkmaar
- Lid Commissie Zaalhockey van de Alkmaarsche Mixed Hockey Club

Mevrouw A.C.P.M. Koenders-Odijk, Ambtelijk secretaris van de Raad van Toezicht